

The image shows the exterior of a modern building at night. The building's facade is made of dark panels, and the signage is illuminated. The text "ARBETSFÖRMEDLINGEN" is written in large, white, sans-serif capital letters. Below it, "SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE" is written in smaller, white, sans-serif capital letters. To the left of the text is a green logo consisting of a stylized 'A' shape. The building is lit from below, and there are some trees in the foreground. The sky is dark blue.

ARBETSFÖRMEDLINGEN
SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE

Regionala utsikter hösten 2021

Utvecklingen på arbetsmarknaden 2021–2023

ARBETSFÖRMEDLINGEN
SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE

© Arbetsförmedlingen

Författare: Analysavdelningen

Datum: 2021-12-15

Diarienummer: AF-2021/0088 799

Arbetsförmedlingen analys 2021:23

I rapporten har inkommande statistik beaktats till och med den 9 december 2021.

Innehåll

Sammanfattning	4
Omvärld och konjunktur	5
Tydlig upphämtning i ekonomin under 2021 och 2022	5
Fortsatt ökade efterfrågeförväntningar	5
Den upplevda bristen på arbetskraft ett växande problem	6
Anställningsplanerna mest expansiva i Stockholms län.....	7
Stor ökning av nyanmälda lediga platser i samtliga län	8
Bred nedgång av antalet varsel.....	9
Ojämn återhämtning på arbetsmarknaden	11
Stark återhämtning i norr och söder, storstadslänen släpar efter	11
Skillnader i arbetslöshetsnivå har i många fall bestått.....	12
Skillnader i arbetslöshet även inom länen.....	13
Arbetslösheten har dröjt sig kvar i storstadskommuner	15
Två kast i ungdomsarbetslösheten	16
Arbetslösheten bland utrikes födda har ökat i hälften av länen	17
Långtidsarbetslösheten har ökat mest i storstadsområden.....	19
Arbetslösa utan arbete i mer än två år.....	20
Lägre arbetslöshet 2023 i alla län	21
Störst minskning av antalet arbetslösa i storstadslänen	21
Lägst arbetslöshetsnivå i Västerbottens län	23
Sysselsättning och arbetskraft	25
Hög efterfrågan på arbetskraft i flertalet län	25
Sysselsättningstillväxten väntas öka i hela landet	26
Arbetskraften växer	27
Länens demografi och arbetsmarknad	29
Befolkningsutveckling i yrkesaktiv ålder	29
Åldrande befolkning försvårar kompetensförsörjning	30
Branschsammanställning på länens arbetsmarknad	31
Förvärvsintensitet och arbetslöshet per län	32
Bilagor.....	34

Sammanfattning

Efterfrågan på arbetsmarknaden stiger i hela riket

Stämmningsläget har vänt uppåt i den svenska ekonomin under 2021. I takt med en minskad smittspridning har efterfrågan på varor och tjänster i näringslivet ökat och arbetslösheten har sjunkit. Antalet nyanmälda lediga platser hos Arbetsförmedlingen har nått höga nivåer i samtliga län, samtidigt som fler arbetsgivare upplever problem med att hitta rätt kompetens. De regionala skillnaderna är samtidigt stora. I län där den privata tjänstesektorn inte utgör en lika stor del av arbetsmarknaden började återhämtningen tidigare än i län med större privat tjänstesektor.

Arbetslösheten i norr lägre än före pandemin

I flera delar av landet, däribland i alla fem norrlandslänen, var antalet inskrivna arbetslösa under det tredje kvartalet 2021 på samma nivå eller lägre än under samma period 2019. Dessa läns arbetsmarknad har alltså redan återhämtat sig från både den stigande arbetslösheten under pandemin och från konjunkturavmattningen under slutet av 2019. I flera län, framför allt i Stockholm och närliggande Uppsala, är arbetslösheten fortsatt högre än den var under 2019. Mönstret är detsamma även för långtidsarbetslösa, ungdomar och utrikes födda.

Antalet arbetslösa väntas minska mest i storstadslänen

Arbetsförmedlingen bedömer att antalet arbetslösa kommer att fortsätta att minska i samtliga län under hela prognosperioden, 2021–2023. I län där återhämtningen har kommit långt väntas minskningstakten tydligt mattas av under 2022. I län som fortfarande har en bit kvar till samma arbetslöshetsnivåer som under 2019 väntas arbetslösheten minska i en högre takt. Arbetslösheten väntas minska mest i storstadslänen, där den privata tjänstesektorn utgör en stor del av arbetsmarknaden.

Västerbotten är det län där arbetslöshetsnivån väntas vara lägst vid slutet av prognosperioden. Under helåret 2023 väntas arbetslöshetsnivån i länet understiga fem procent. Även Norrbotten, Jämtland, Halland, Gotland och Jönköpings län väntas vara bland de län där arbetslösheten är som lägst. Södermanland, Gävleborg, Skåne och Västmanlands län väntas ha högst arbetslöshetsnivå under 2023.

Ökad sysselsättning under prognosperioden

Under 2020 minskade sysselsättningen i samtliga län. Länsskillnaderna i sysselsättning speglar utvecklingen av inskrivna arbetslösa, men även faktorer såsom befolkningsutveckling spelar in. I takt med att läget i ekonomin har förbättrats bedömer Arbetsförmedlingen att sysselsättningen återigen kommer att växa i samtliga län, mest i Stockholm och Västra Götalands län där det finns stor återhämtningspotential i den privata tjänstesektorn. De län som väntas ha lägst sysselsättningstillväxt fram till 2023 är Norrbotten, Värmland, Västernorrland, Dalarna och Jämtland, vilket hänger samman med en svag befolkningsutveckling.

Omvärld och konjunktur

Stämningläget har vänt uppåt i den svenska ekonomin. I takt med en minskad smittspridning har näringslivet i hela riket upplevt en högre efterfrågan och arbetslösheten har sjunkit. Antalet nyanmälda lediga platser hos Arbetsförmedlingen har under hösten nått höga nivåer i samtliga län, samtidigt som fler företag upplever svårigheter med att hitta rätt kompetens. Även om alla län drabbades av pandemin var de regionala skillnaderna stora, och återhämtningen på arbetsmarknaden sker därför från olika nivåer. Storstadslänen, framför allt Stockholms län, drabbades hårt av pandemin och återhämtningen kom igång sent. I norra Sverige och i flera län i södra Sverige, däribland Kalmar och Blekinge, var pandemieffekterna mindre och en stark återhämtning inleddes tidigt.

Tydlig upphämtning i ekonomin under 2021 och 2022

Svensk ekonomi drabbades hårt i samband med pandemiutbrottet våren 2020 genom de restriktioner och rekommendationer som infördes för att begränsa smittspridningen. Därefter har den svenska ekonomin återigen börjat visa styrka och BNP-nivån ligger nu en bit över förkrisnivån.¹ Att tillväxten kunnat återhämta sig i denna snabba takt är i stor utsträckning tack vare de omfattande ekonomiska krispaket och den expansiva penningpolitik som sattes in i ett tidigt skede för att rädda företag och jobb, i kombination med att efterfrågan ökat i snabb takt. Smittspridningen ligger i slutet av 2021 på en lägre nivå än i många andra länder i Europa och många restriktioner har hävts under hösten. Det möjliggör att verksamheter inom servicesektorn, såsom hotell och restaurang samt butikshandeln, kan fortsätta att ta igen det som tidigare gått förlorat under pandemin.

Den svenska ekonomin väntas gå in i en mild högkonjunktur under det andra halvåret 2022. Den privata konsumtionen gynnas av lättade restriktioner medan industriproduktionen gynnas av en fortsatt ökad efterfrågan i omvärlden, trots att uppgången delvis hålls tillbaka av komponentbrist och fraktproblem. Precis som tidigare kan läget komma att förändras beroende på hur pandemin fortsätter att utvecklas. Som en följd av en ökad smittspridning presenterade regeringen en åtgärdsplan i tre steg den 7 december, där första steget med tillkommande smittskyddsåtgärder började gälla från och med den 8 december. Regeringen annonserade också att nästa steg med ytterligare smittskyddsåtgärder kan tillkomma vid en väsentligt ökad smittspridning och vårdbelastning.²

Fortsatt ökade efterfrågeförväntningar

Höstens enkätundersökning med privata arbetsgivare, som ligger till grund för Arbetsförmedlingens efterfrågeindikator,³ visar att efterfrågeförväntningarna gradvis har skruvats upp under det senaste året. Nu är nivån i stort sett i linje med det

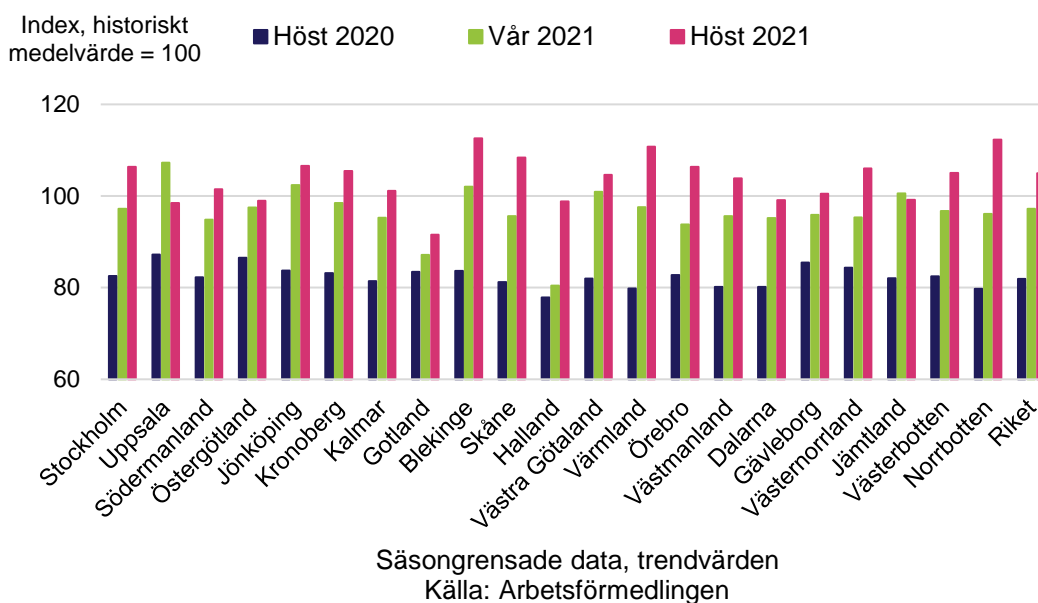
¹ SCB, Nationalräkenskaper, 3:e kvartalet 2021

² Läs mer om utvecklingen i svensk ekonomi i *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2021, Arbetsförmedlingen analys 2021:22*

³ Se bilaga 2

historiska medelvärdet i samtliga län. Efterfrågeindikatorn har sedan vårens mätning stigit i hela landet, förutom i Uppsala och Jämtlands län. I båda dessa län är dock den långsiktiga trenden positiv, och länen stod för stora ökningar mellan hösten 2020 och våren 2021. Indexet är normaliserat kring värdet 100, och en nivå över 100 indikerar därför en högre förväntning på framtida efterfrågenivåer än normalt, och vice versa. De regionala skillnaderna är relativt små och det mindre urvalet gör osäkerheten större på regional- än på riksnivå. Dessutom baseras efterfrågeindikatorn på varje enskilt läns historiska data, så jämförelser mellan olika län bör göras med försiktighet.

Arbetsförmedlingens efterfrågeindikator

Den fortsatta uppgången i Arbetsförmedlingens efterfrågeindikator baseras på en växande optimism inom samtliga näringsgrenar. Alla näringsgrenar upplevde en minskad efterfrågan i pandemins inledningsskede, men sedan hösten 2020 har såväl Arbetsförmedlingens efterfrågeindikator som Konjunkturinstitutets konfidensindikatorer stigit i såväl industrin och de privata tjänstenäringarna som i byggbranschen. Under hösten 2021 var efterfrågeindikatorn över det historiska genomsnittet i alla dessa näringsgrenar⁴ samtidigt som konfidensindikatorerna är på en mycket stark nivå.

Den upplevda bristen på arbetskraft ett växande problem

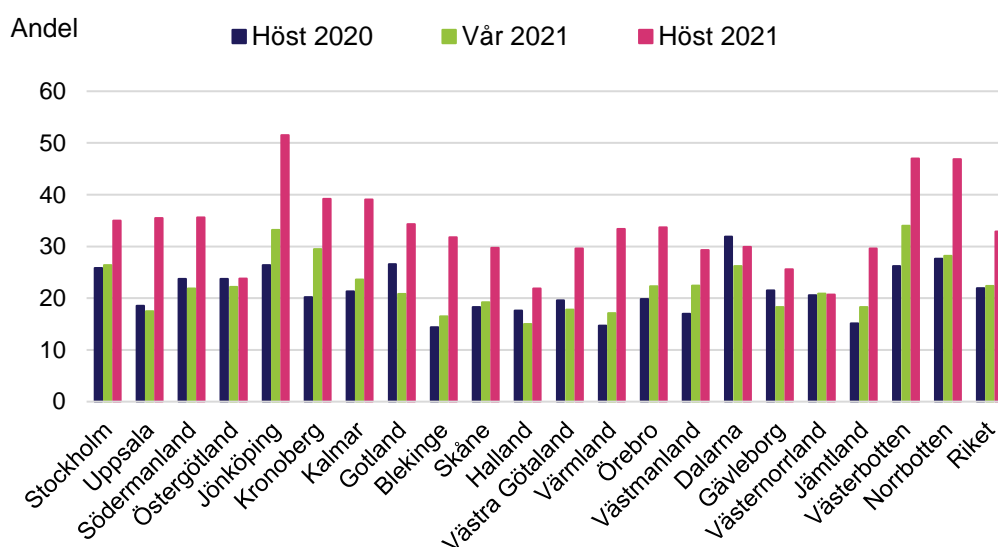
I takt med att efterfrågan på arbetskraft ökar har även brist på arbetskraft blivit ett växande problem. Den stora jobbtillväxten under 2010-talet medförde en hög upplevd brist på arbetskraft med efterfrågade kompetenser vid rekrytering. Under 2017–2019 uppgav över en tredjedel av de tillfrågade i näringslivet att de upplevt

⁴ Läs mer om efterfrågeindikatorn för olika näringsgrenar i *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2021, Arbetsförmedlingen analys 2021:22*

brist på arbetskraft vid rekryteringar. Hos de offentliga arbetsgivarna var nivåerna ännu högre. En minskad efterfrågan på arbetskraft under pandemin medförde lägre bristtal, men i höstens undersökning uppgav såväl näringsliv som offentliga arbetsgivare att bristen på arbetskraft återigen närmar sig nivåerna från före pandemin.⁵ Att den upplevda bristen på arbetskraft ökar trots att det fortfarande finns många arbetslösa visar på att det finns obalanser på arbetsmarknaden mellan vad arbetsgivarna efterfrågar och de arbetslösas kompetenser.

Den upplevda bristen på arbetskraft har ökat i hela riket under det senaste halvåret. Allra tydligast är bristen i Jönköping, Norrbotten och Västerbottens län. De regionala skillnaderna är i många fall relativt små och det mindre urvalet gör osäkerheten större på regional- än på riksnivå, så jämförelser mellan olika län bör göras med försiktighet. Att bristen nu ökar kan hämma sysselsättningsutvecklingen, eftersom rekryterande arbetsgivare får svårare att hitta den kompetens de efterfrågar.

Andel som anger brist på arbetskraft, privata arbetsgivare

Säsongrensade data, trendvärden
Källa: Arbetsförmedlingen

Anställningsplanerna mest expansiva i Stockholms län

Sett till hela riket har näringslivets anställningsplaner fortsatt att bli mer positiva under året⁶. Höstens netttotal⁷ är de högsta som uppmätts sedan enkätundersökningens start 2007, och det har stigit från en mycket låg nivå under pandemins inledande skede. Trots de ökade anställningsplanerna totalt sett skiljer sig

⁵ Läs mer om bristen på arbetskraft i *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2021, Arbetsförmedlingen analys 2021:22*

⁶ Läs mer om anställningsplaner för olika näringsgrenar i *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2021, Arbetsförmedlingen analys 2021:22*

⁷ Nettotalet beräknas som skillnaden mellan andelen arbetsställen som räknar med ett ökat antal anställda och andelen som räknar med ett minskat antal anställda

utvecklingen åt mellan länen. Återhämtningen på arbetsmarknaden har nått länens näringsliv i olika takt, vilket gjort att de länsvisa anställningsplanerna vänt uppåt i olika skeden.

De län där anställningsplanerna ökat mest sedan vårens undersökning är Stockholm, Västmanland, Värmland, Dalarna och Skåne län. Gemensamt för dessa län är att nettotalen i vårens undersökning ännu inte hade nått nivåerna från före pandemin. I drygt hälften av länen är nettotalen högre än i vårens undersökning. I flera av de län där anställningsplanerna inte ökade sedan i våras hade dock anställningsplanerna redan under våren nått nivåerna från före pandemin, så höstens minskning sker från en hög nivå. De län där nettotalen har minskat har dessutom i större utsträckning redan nått arbetslöshetsnivåerna från före pandemin. De minskade nettotalen i dessa län beror främst på att företagen nu i en högre grad tror på en oförändrad utveckling av antalet anställda, snarare än att de tror att personalstyrkan kommer att öka. Antalet företag som tror på en minskad personalstyrka under de kommande sex månaderna är fortsatt mycket få.

Det län som främst drivit upp nettotalen i riket är Stockholms län, där nettotalet under hösten stigit till rekordhöga nivåer. Arbetsmarknaden i länet har varit kraftigt påverkad av pandemin, arbetslösheten är ännu klart högre än den var tidigare, och återhämtningen kom inte lika tidigt till länet som till övriga delar av landet. De stigande anställningsplanerna bekräftar bilden av att återhämtningen i Stockholms län nu är inne i en kraftfullare fas än förut.

Stor ökning av nyanmälda lediga platser i samtliga län

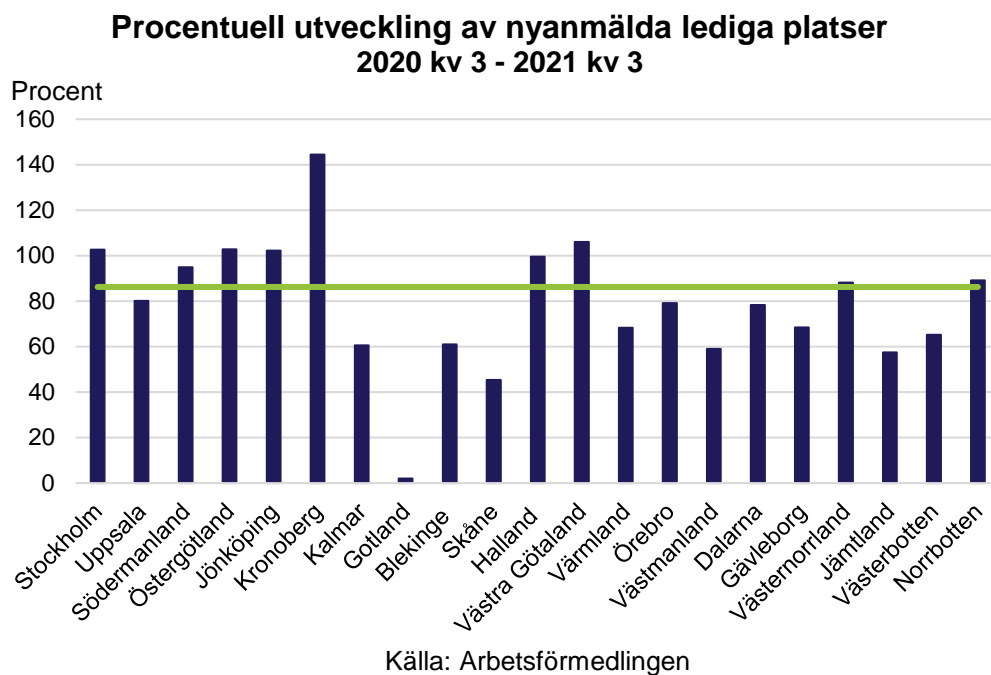
Ett sätt att mäta arbetsgivarnas efterfrågan på arbetskraft är att följa utvecklingen av antalet nyanmälda lediga platser som anmäls till Arbetsförmedlingen⁸. Under pandemins inledande skede minskade antalet nyanmälda lediga platser snabbt på bred front, som mest i storstadslänen Stockholm och Västra Götaland samt Östergötland, för att bottna under hösten 2020 i nästan samtliga län. Sedan dess har antalet nya lediga platser ökat snabbt på kort tid och är nu på väldigt höga nivåer ur ett historiskt perspektiv, både sett till hela riket och vart län för sig.

Mellan det tredje kvartalet 2020 och motsvarande kvartal 2021 har den procentuella ökningen av nyanmälda lediga platser varit högst i Kronoberg. Den har också varit högre än riksgenomsnittet i Västra Götaland, Stockholm, Östergötland, Jönköping, Halland, Södermanland, Norrbotten och Västernorrlands län. Till stor del drivs ökningarna i närtid av de stora länen Stockholm och Västra Götaland. Läst har ökningen varit i Gotland, Skåne, Jämtland, Västmanland, Kalmar och Blekinge län. De låga ökningarna förklaras till stor del av att antalet nyanmälda platser minskade betydligt mindre under pandemins inledande skede i dessa län. Antalet är på väldigt höga nivåer ur ett historiskt även i dessa län.

⁸ Syftet med platsannonseringen är primärt att underlätta matchningen på arbetsmarknaden. Statistiken bör därför tolkas med försiktighet

Det höga antalet lediga nyanmälda platser tyder på en stark efterfrågan på arbetskraft. Dock bör det läggas till att den höga efterfrågan kommer efter en tuff period på arbetsmarknaden och bör sättas i relation till det. Hög efterfrågan betyder inte heller nödvändigtvis att alla jobb kommer att tillsättas om inte de arbetssökandes kompetenser motsvarar de som efterfrågas av arbetsgivarna. Arbetsgivarna uppger även att de i stor utsträckning upplever brist på arbetskraft med efterfrågade kompetenser.

Bred nedgång av antalet varsel

Under 2020 steg varseltalen kraftigt som en konsekvens av pandemins effekter på arbetsmarknaden. Sett till hela riket var antalet personer som varslades om uppsägning ungefär tre gånger så höga som genomsnittet den föregående femårsperioden 2015–2019. När de smittdämpande restriktionerna nu har lättats har även situationen på arbetsmarknaden ljusnat, vilket syns i ett markant minskat antal varsel. Antalet personer som omfattades av varsel var 78 procent lägre under perioden januari-november 2021 än motsvarande period under 2020. I samtliga län har det skett en minskning. Minskningen sträcker sig från 42 procent i Västmanland till 95 procent i Gotlands län.

Återhämtningen på arbetsmarknaden är ojämn mellan länen vilket speglas i varseltalen. Det finns län där antalet personer varslade om uppsägning ökade mycket under inledningen av pandemin och där minskningen i närtid dessutom varit förhållandevis låg. Stockholm, Jämtland och Jönköping är sådana län. Endast i de två förstnämnda länen var varseltalen de senaste 12 månaderna, december 2020-november 2021, fortsatt högre än genomsnittet för respektive län under perioden

2015–2019. I Jönköping var nivån strax under sitt genomsnitt under samma period. I hela riket var varseltalen 28 procent lägre än genomsnittet.

Under de senaste 12 månaderna kunde nästan hälften av landets varseltal hänföras till Stockholm. Under perioden 2015–2019 kunde mindre än en tredjedel av varseltalen göra det. Med sin storlek påverkar Stockholms län tydligt utvecklingen i hela riket.⁹ I Västra Götalands län var ökningen av varseltalen under 2020 näst störst i landet. I detta län har minskningen dock varit relativt stor i närtid så de senaste 12 månaderna var varseltalen 33 procent lägre än länets genomsnitt de föregående fem åren.

Det finns också län som fick erfara förhållandevis låga ökningar av varseltal under 2020, men där också minskningen de senaste 12 månaderna har varit förhållandevis låg. Västmanland, Skåne och Blekinge är exempel på sådana län. Dock var varseltalen i Skåne och Blekinge ändå mer än 40 procent lägre de senaste tolv månaderna än genomsnittet 2015–2019. De län som hade lägst varseltal i förhållande till sina genomsnitt är de som både fick erfara låga ökningar 2020 och höga minskningar i närtid. Gotland, Norrbotten, Västernorrland, Värmland, Kronoberg och Dalarna är sådana län. Varseltalen i dessa län var mellan 69 och 88 procent lägre än genomsnittet 2015–2019. Även Örebro och Södermanland ligger inom detta intervall.

---

⁹ Varselstatistiken på länsnivå bör tolkas med viss försiktighet. Just i storstadslänen finns det alltid en risk att antalet lagda varsel överskattas, eftersom en större andel huvudkontor och andra nationella funktioner är placerade där. Det kan leda till att personer som egentligen bor och arbetar i andra delar av landet registreras som varslade i storstadslänen. En annan anledning till försiktighet är att låga antal kan bidra till stora svängningar i mindre län.

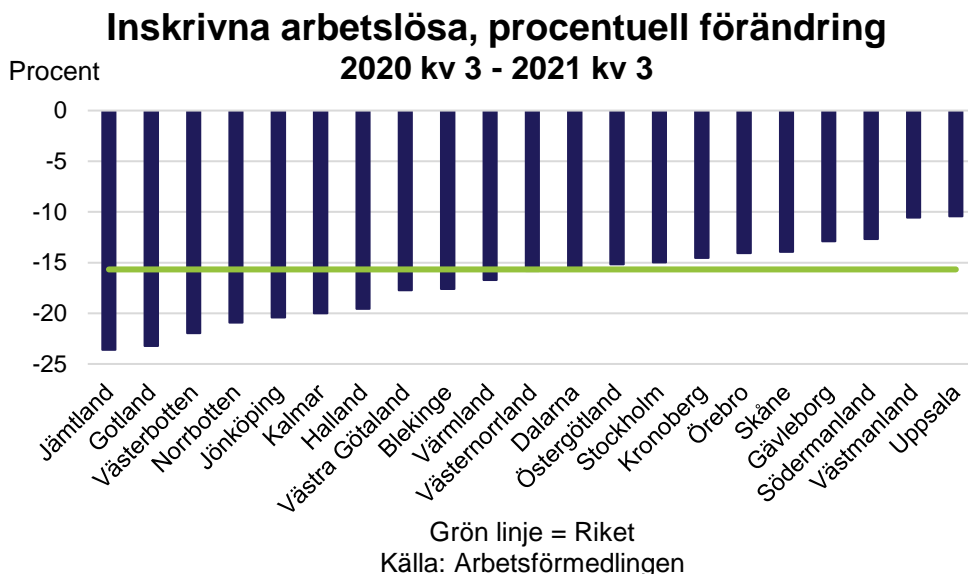
Ojämn återhämtning på arbetsmarknaden

Pandemin har drabbat arbetsmarknaden i hela Sverige, men omfattningen skiljer sig åt mellan länen. Därmed har också återhämtningen gått olika fort i olika delar av landet. I flera län, däribland alla norrlandsläna, sjönk arbetslösheten under det tredje kvartalet 2021 till samma nivå som före pandemin. I andra län, såsom Stockholm och Uppsala, är arbetslösheten fortsatt betydligt högre. Den ojämna utvecklingen på arbetsmarknaden mellan länen är även tydlig när arbetslösheten bland ungdomar, utrikes födda och långtidsarbetslösa studeras närmare.

Stark återhämtning i norr och söder, storstadsläna släpar efter

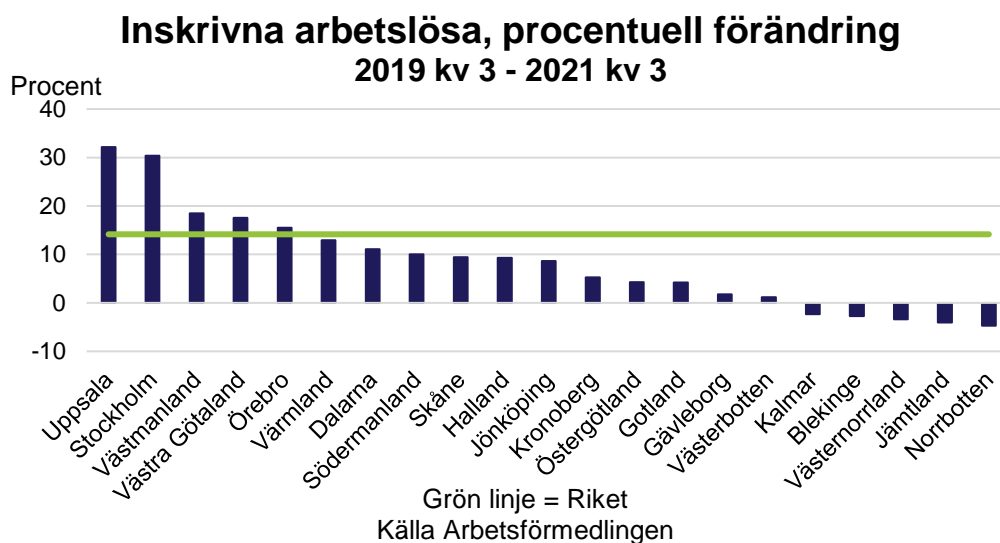
Antalet inskrivna arbetslösa (öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd) minskade i samtliga län mellan det tredje kvartalet 2020 och samma period 2021. Mest minskade antalet inskrivna arbetslösa i Gotlands och Jämtlands län, med 24 respektive 23 procent. I Uppsala och Västmanlands län minskade antalet inskrivna arbetslösa med 10 respektive 11 procent under perioden, vilket är de lägsta minskningarna av alla län.

Det senaste årets minskade arbetslöshet ska ses i ljuset av den stora ökningen av arbetslösa under 2020, då antalet inskrivna arbetslösa steg i samtliga län. Arbetslösheten ökade i hela landet, men den största procentuella ökningen skedde i storstadsregionerna kring Stockholm och Göteborg. Notabelt är att Skånes utveckling skiljer sig från övriga storstadslän. Storstadslänens branschammansättning har varit starkt bidragande till utvecklingen. Den privata tjänstesektorn, särskilt de kontaktnära delarna, utgör en betydligt större andel av arbetsmarknaden än i övriga delar av landet. Den offentliga tjänstesektorn, som tenderar att ha en dämpande effekt på arbetsmarknaden både vid upp- och nedgångar, är dessutom mindre i storstadsläna än i övriga riket. Uppsala läns arbetsmarknad är också exponerad mot den privata tjänstesektorn genom den geografiska närheten till Stockholm.

Pandemin har präglat arbetsmarknaden i hela Sverige under 2020 och 2021. Under hösten har antalet inskrivna arbetslösa totalt sett sjunkit till nivåerna från före pandemin, men ännu inte samma nivåer som innan konjunkturavmattningen under hösten 2019. Utvecklingen skiljer sig dock åt i landet, och i flera län har arbetslösheten redan sjunkit till lägre nivåer än så.

I Norrbotten, Jämtland, Västernorrland, Blekinge samt Kalmar län var antalet arbetslösa färre under det tredje kvartalet 2021 än under samma kvartal 2019. Dessa län präglas, bortsett från Jämtland, av en förhållandevis hög andel industri och en lägre andel privat tjänstesektor. Det har bidragit till den positiva utvecklingen under perioden, eftersom den privata tjänstesektorn drabbats hårt av de smittdämpande restriktionerna. Den höga andelen sysselsatta inom offentliga tjänster i länen höll också nere ökningen av arbetslösheten under perioden. Antalet inskrivna arbetslösa i dessa län steg därför inte i samma omfattning i pandemins inledande skede som i riket som helhet. Uppsala och Stockholms län, där antalet arbetslösa fortsatt är klart över nivån från före pandemin, var istället de län där arbetslösheten steg mest under pandemins inledning, och därmed bedöms arbetslösheten i länen ha stor potential att minska under kommande år. Länens arbetsmarknader är tätt sammanlänkade, och särskilt i Stockholms län står den privata tjänstesektorn för en stor andel av sysselsättningen. Stockholm är också det län i riket där den offentliga tjänstesektorn står för den lägsta andelen av sysselsättningen.

Skillnader i arbetslöshetsnivå har i många fall bestått

De skillnader som fanns i arbetslöshetsnivå¹⁰ mellan länen före pandemin har i de flesta fall bestått. Variationerna beror bland annat på tillgången på efterfrågad arbetskraft och på branschammansättning. Södermanland, Gävleborg och Skåne län tillhörde de län där arbetslöshetsnivån var högst under det tredje kvartalet 2019, och så var fallet även under det tredje kvartalet 2021. På motsvarande sätt var

¹⁰ Avser inskrivna arbetslösa (öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd) 16–64 år som andel av den registerbaserade arbetskraften 16–64 år

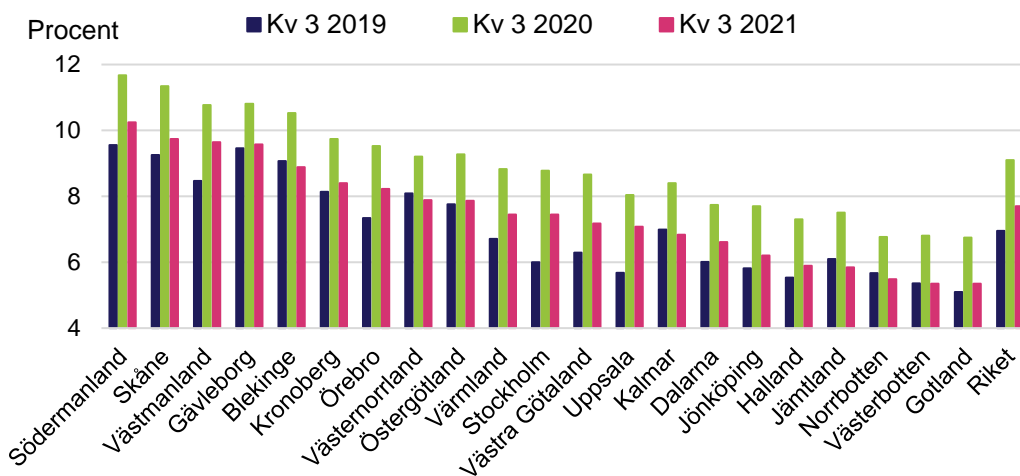
arbetslösheten lägst i Gotlands län under såväl det tredje kvartalet 2019 som under samma period 2021. Även i Västerbotten, Norrbotten och Halland har arbetslösheten varit jämförelsevis låg under hela perioden.

Mellan det tredje kvartalet 2020 och samma period 2021 sjönk arbetslöshetsnivån i samtliga län. Nivån sjönk mest i Jämtland, Skåne, Blekinge och Kalmar län, medan minskningen var lägst i Uppsala, Västmanland och Dalarnas län.

Totalt sett har arbetslöshetsnivån i Sverige stigit mellan det tredje kvartalet 2019 och samma period 2021, även om nivån minskat under det senaste året. Stockholm och Uppsala är län där arbetslöshetsnivån, som drevs upp av pandemin, fortsatt är klart högre än tidigare, men även i Västmanland, Västra Götaland och Örebro län är arbetslöshetsnivån kvar på en högre nivå. Mot slutet av prognosperioden (2021–2023) väntas dock även dessa län nå tillbaka till tidigare nivåer.

I Blekinge, Kalmar, Västernorrland, Norrbotten och Jämtlands län var arbetslöshetsnivån lägre under det tredje kvartalet 2021 än under motsvarande period 2019. Pandemin ledde inte till samma arbetslöshetsökning i dessa län som i riket totalt sett, och återhämtningen har gått snabbare än på riksnivå.

Inskrivna arbetslösa, 16-64 år, andel av den registerbaserade arbetskraften

Källa: Arbetsförmedlingen

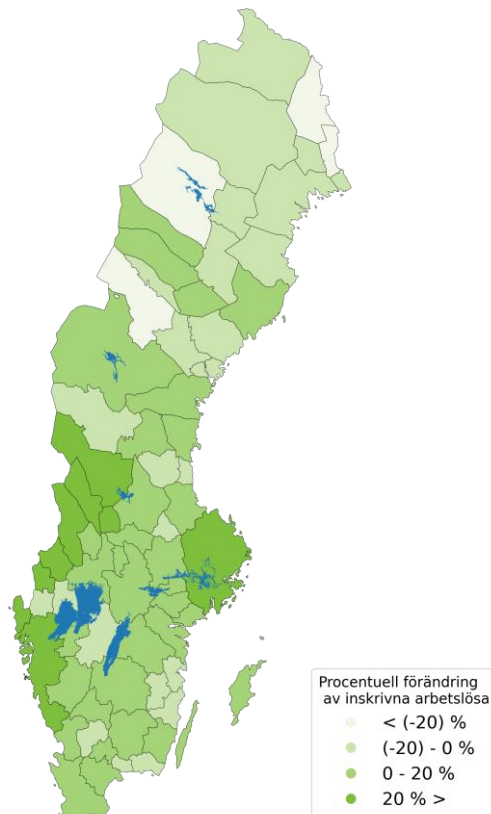
Skillnader i arbetslöshet även inom länen

Län är inte alltid representativa för hur arbetsmarknaden ter sig på lokal nivå. Genom att följa arbetsmarknadsutvecklingen i lokala arbetsmarknadsregioner (LA-regioner)¹¹ kan bilden av arbetslösheten nyanseras. Exempelvis ingår kommunerna i Västra Götalands län i flera olika arbetsmarknadsregioner. I LA-regionen Strömstad har arbetslösheten stigit mer mellan det tredje kvartalet 2019 och samma kvartal

¹¹ Lokala arbetsmarknadsregioner fastställs av SCB och baseras på pendlarmönster. Syftet med lokala arbetsmarknader är att kunna beskriva arbetsmarknadens funktionsätt för geografiska områden som är relativt oberoende av omvärlden med avseende på utbud och efterfrågan av arbetskraft.

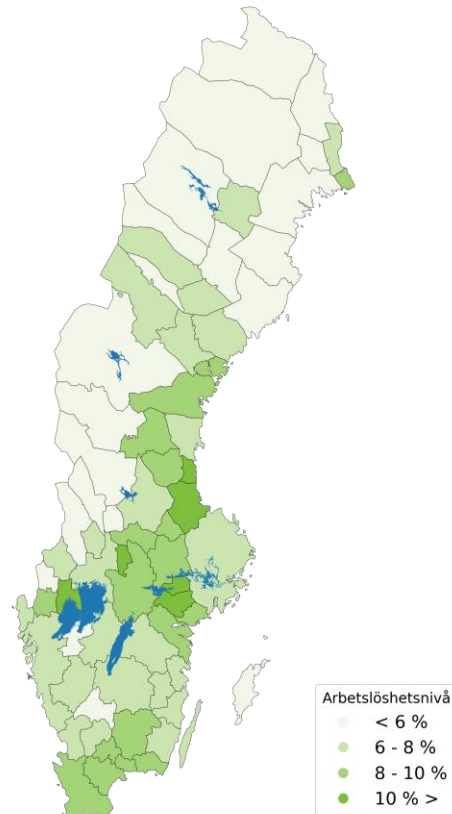
2021 än i någon annan LA-region i landet, vilket framför allt beror på att gränshandeln i Strömstad påverkats av pandemin. Även LA-regionen Göteborg, som också omfattar delar av norra Halland, tillhör de LA-regioner där arbetslösheten stigit mest under perioden. Göteborg är den del av Västra Götalands län där den privata tjänstesektorn är störst. LA-regionerna Bengtsfors-Dals Ed samt Skövde-Skara ligger även de i Västra Götalands län, men där var färre personer arbetslösa under det tredje kvartalet 2021 än under samma period 2019.

**Förändring antal inskrivna arbetslösa,
16-64 år, LA-regioner,
Kvartal 3 2019 - kvartal 3 2021**

Källa: Arbetsförmedlingen

**Relativ arbetslöshetsnivå, 16-64 år,
LA-regioner, Kvartal 3 2021**

Källa: Arbetsförmedlingen

De LA-regioner där arbetslösheten sjönk mest mellan det tredje kvartalet 2019 och samma period 2021 ligger samtliga i Sveriges norra delar. I Arjeplog sjönk antalet arbetslösa med 35 procent under perioden, och minskningen var även stor i LA-regionerna Pajala, Strömsund, Övertorneå och Haparanda. I majoriteten av de svenska LA-regionerna steg dock antalet arbetslösa under perioden, framför allt i storstadsområdena Stockholm-Solna och Göteborg, samt i flera LA-regioner längs de södra delarna av den norska gränsen, såsom Strömstad, Årjäng och Arvika.

Sett till enbart det senaste året, kvartal 3 2020 – kvartal 3 2021, är det återigen i Arjeplog, Pajala och Strömsund som antalet arbetslösa minskat mest, men även i

Dorotea och i småländska Värnamo har antalet arbetslösa sjunkit kraftigt. Under perioden har antalet arbetslösa minskat i samtliga LA-regioner, men medan antalet arbetslösa minskade med 43 procent i Arjeplog sjönk antalet arbetslösa endast med 4, 8 respektive 10 procent i LA-regionerna Åsele, Älmhult och Strömstad.

Den relativa arbetslöshetsnivån, alltså antalet arbetslösa (16–64 år) som andel av den registerbaserade arbetskraften, är fortsatt lägre i norra än i södra Sverige. De relativt låga nivåerna i stora delar av Norrland är inte enbart ett resultat av den senaste tidens utveckling, utan en följd av stora investeringar samt del av en långsiktig demografiskt driven trend där efterfrågan på arbetskraft har ökat samtidigt som befolkningstillväxten varit låg.

De högsta arbetslöshetsnivåerna fanns under det tredje kvartalet 2021 i LA-regionerna Eskilstuna, Säfte-Åmål, Hällefors och Söderhamn, som tillsammans med Katrineholm-Flen och Gävle är de enda LA-regionerna där den relativa arbetslöshetsnivån översteg 10 procent under perioden. Även den högre nivån i dessa områden är en del av en långsiktig trend.

Arbetslösheten har dröjt sig kvar i storstadskommuner

Efter att ha stigit kraftigt under inledningen av pandemin har arbetslösheten under det senaste året vänt nedåt i hela landet. När landets kommuner delas in i kommungrupper, efter bland annat befolkningsstorlek och relation till större städer¹², är det tydligt att återhämtningen nått längst i kommuner med färre invånare, medan större kommuner ofta har en bit kvar innan antalet inskrivna arbetslösa är nere på samma nivå som före pandemin. En förklaring till detta är att den privata tjänstesektorn, som drabbats hårt av smittdämpande restriktioner, oftast utgör en större del av arbetsmarknaden i större kommuner.

Kommungrupperna storstäder och pendlingskommuner nära storstäder hade 23 respektive 27 procent fler inskrivna arbetslösa under det tredje kvartalet 2021 än under samma kvartal 2019. Dessa kommungrupper, tillsammans med gruppen landsbygdskommuner med besöksnäring, hade den största ökningen av antalet inskrivna arbetslösa under pandemins inledande skede. I den senare gruppen var antalet arbetslösa 14 procent fler under det tredje kvartalet 2021 än under samma period 2019.

Bland större städer med mellan 50 000 och 200 000 invånare, och i deras närliggande pendlingskommuner, steg arbetslösheten generellt sett inte i samma omfattning som i storstadsområdena under pandemins inledande skede och återhämtningen har också kommit längre. Allra längst har återhämtningen kommit i landsbygdskommuner, där det under det tredje kvartalet 2021 var tre procent färre inskrivna arbetslösa än under motsvarande kvartal 2019.¹³

¹² Kommungruppsindelning 2017, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), 2017

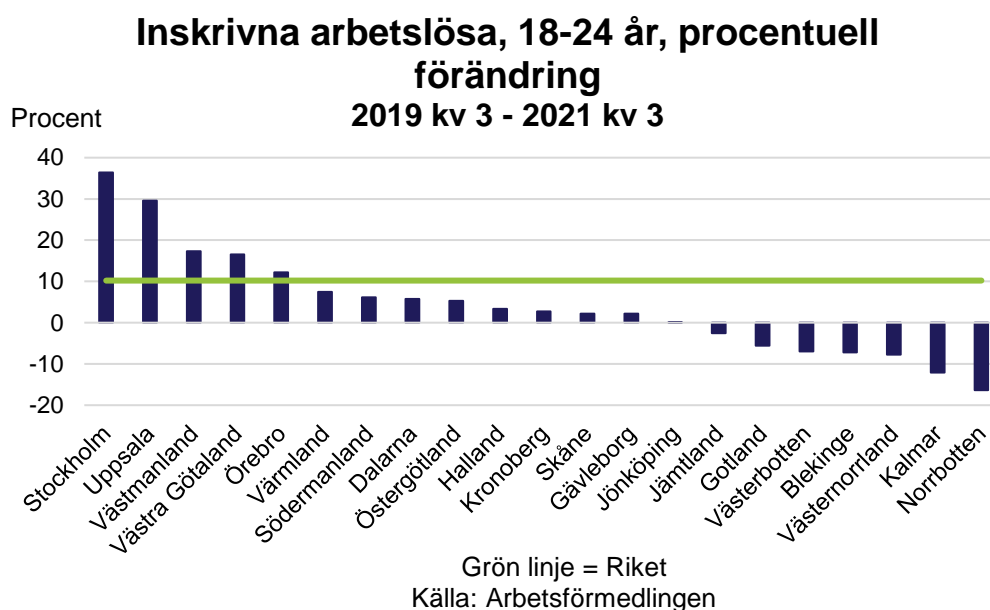
¹³ Se bilaga 1

Tvåra kast i ungdomsarbetslösheten

Utvecklingen av antalet inskrivna arbetslösa ungdomar (18–24 år) har under de senaste åren följt liknande mönster som den totala arbetsmarknadsutvecklingen, men förändringarna har varit kraftigare. Arbetslösheten steg procentuellt sett mer bland unga än bland samtliga inskrivna arbetslösa under pandemins inledande skede, och under det senaste året har antalet inskrivna arbetslösa ungdomar minskat i snabbare takt än det totala antalet inskrivna arbetslösa.

Även på länsnivå liknar mönstret bland antalet inskrivna arbetslösa ungdomar den totala utvecklingen, men skillnaden mellan länen är än mer tydlig. Att arbetslösheten bland personer mellan 18 och 24 år skiftat mer än den totala arbetslösheten under pandemin beror på att unga i en högre grad arbetar i branscher som drabbats hårdast av de smittdämpande restriktioner som följt av pandemin. Exempelvis får många unga sitt första jobb i branscher som handel eller hotell- och restaurang. Unga är också överrepresenterade bland tillfälligt anställda.

I län som till följd av en stor privat tjänstesektor haft en stor ökning av det totala antalet inskrivna arbetslösa har de unga drabbats särskilt hårt under pandemin. I Stockholms län steg antalet inskrivna arbetslösa mellan 18 och 24 år med 79 procent mellan det tredje kvartalet 2019 och samma kvartal 2020. Därefter har ungdomsarbetslösheten sjunkit, men det var fortsatt 36 procent fler inskrivna unga arbetslösa under det tredje kvartalet 2021 än under samma period 2019. Även i Uppsala, Halland och Västra Götalands län steg arbetslösheten bland unga mer än genomsnittet i landet under pandemins inledning. Medan Halland och Västra Götalands län sett en snabbare återhämtning av ungdomsarbetslösheten under 2021 har återhämtningstakten varit lägre i Stockholms och Uppsala län.

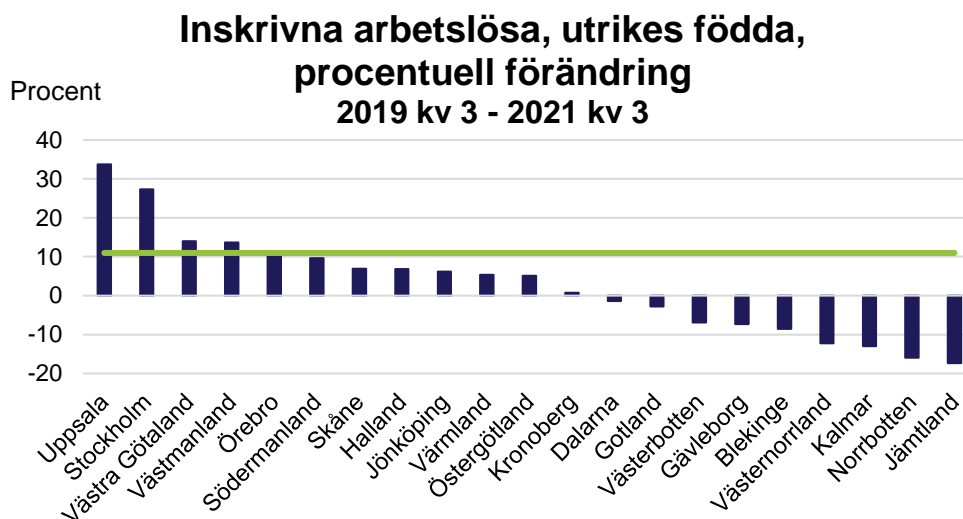
Mellan det tredje kvartalet 2020 och samma period 2021 minskade antalet unga inskrivna arbetslösa med 36 procent i Halland och Gotlands län, samt med 35

procent i Västerbottens län. Det är de största minskningarna av alla län. I Uppsala och Västmanlands län, länen med de lägsta minskningarna, var motsvarande siffror 10 respektive 11 procent.

I 7 av 21 län har det senaste årets minskade ungdomsarbetslöshet lett till att det under det tredje kvartalet 2021 var färre arbetslösa unga än under samma period 2019. I Norrbottens län minskade antalet unga inskrivna med 16 under perioden, vilket är den största minskningen av alla län. Samtidigt som allt färre unga är arbetslösa i Norrbotten har befolkningen i åldrarna 18–24 år ökat med 2,6 procent under perioden. Det indikerar att utvecklingen i Norrbotten drivs av en stark efterfrågan på arbetskraft, inte av förändringar i utbudet. De län där arbetslösheten bland unga minskat mest under perioden är också de län där det totala antalet arbetslösa har minskat mest. Ungdomsarbetslösheten har dock minskat mer än den totala arbetslösheten i dessa län.

Arbetslösheten bland utrikes födda har ökat i hälften av länen

Utvecklingen för de inskrivna arbetslösa som är utrikes födda har varit tudelad i landet under pandemin. Totalt sett var elva procent fler utrikes födda inskrivna som arbetslösa det tredje kvartalet 2021 jämfört med samma kvartal 2019, men ökningen har varit större än så i Uppsala, Stockholm, Västra Götaland och Västmanlands län. Dessa län har även haft en stor ökning av antalet arbetslösa totalt sett. Samtidigt har antalet utrikes födda bland de inskrivna arbetslösa minskat i 9 av 21 län under samma period, särskilt i de län där inte heller det totala antalet inskrivna arbetslösa har ökat. I Jämtlands län minskade antalet utrikes födda bland de inskrivna arbetslösa med 17 procent under perioden.

Källa: Arbetsförmedlingen

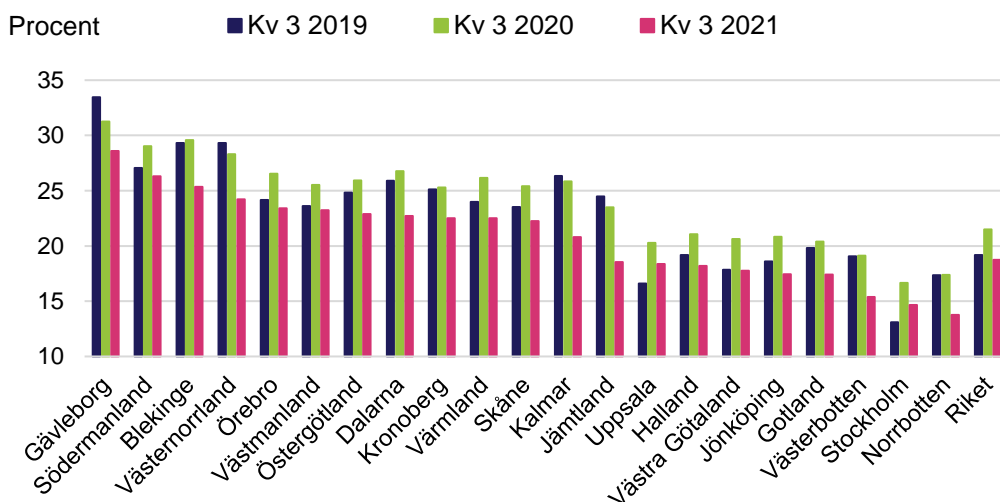
Mellan det tredje kvartalet 2019 och samma kvartal 2020 steg antalet utrikes födda bland de inskrivna arbetslösa i samtliga län. Medan ökningen var omfattande i storstadsområdena runt Stockholm och Göteborg steg dock antalet utrikes födda bland de inskrivna arbetslösa endast svagt i exempelvis de fem norrlandslänen.

Under den senaste ettårsperioden, mellan det tredje kvartalet 2020 och det tredje kvartalet 2021, har antalet inskrivna arbetslösa i gruppen minskat i samtliga län, men även här finns stora regionala skillnader. I Jämtland och Norrbottens län sjönk antalet inskrivna arbetslösa i gruppen med 21 procent under perioden, medan minskningen i Uppsala län endast var 3 procent under samma period.

Det kvarstår stora skillnader mellan länen i arbetslöshetsnivå bland utrikes födda. Skillnaderna som fanns före pandemin består, även om spridningen minskat något. De senaste två årens utveckling av arbetslösheten bland utrikes födda hänger tätt samman med utvecklingen av arbetslösheten i länen totalt sett under perioden, snarare än huruvida länen hade en hög eller låg arbetslöshetsnivå i gruppen före pandemin. Utrikes födda är överrepresenterade i de branscher som drabbats hårdast av de smittdämpande restriktioner som följt av pandemin, såsom handel, hotell- och restaurang samt transportbranschen. Arbetslösheten bland utrikes födda påverkas även av faktorer såsom ett lägre flyktingmottagande och inrikes flyttmönster.

Gävleborgs län har den högsta arbetslöshetsnivån bland utrikes födda, 28,6 procent under det tredje kvartalet 2021, trots att arbetslösheten i gruppen minskat under de senaste två åren. Den positiva utvecklingen i Norrbottens län har lett till att arbetslöshetsnivån bland utrikes födda var 13,8 procent under det tredje kvartalet 2021, lägst av alla län. Stockholm och Uppsala län är de enda två länen där arbetslöshetsnivån bland utrikes födda var högre under det tredje kvartalet 2021 än under samma period 2019. Trots detta är arbetslöshetsnivån bland utrikes födda jämförelsevis låg i dessa två län.

Inskrivna arbetslösa, utrikes födda, andel av den registerbaserade arbetskraften

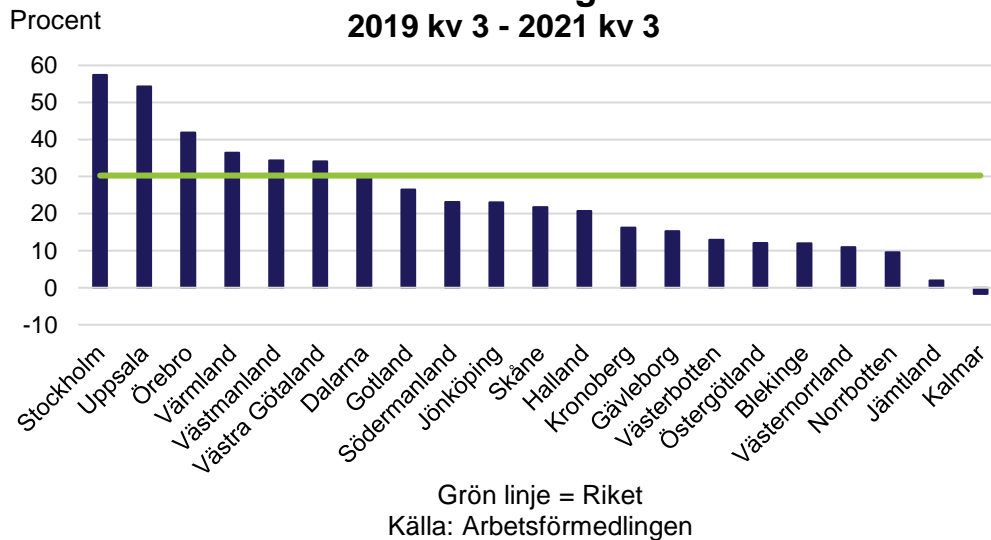

Källa: Arbetsförmedlingen

Långtidsarbetslösheten har ökat mest i storstadsområden

Antalet långtidsarbetslösa, alltså antalet inskrivna arbetslösa som varit utan arbete i minst tolv månader, har stigit till följd av pandemin. När fler blivit arbetslösa har de med längre inskrivningstider hamnat längre bak i kön, och när arbetsmarknaden åter har vänt uppåt är det främst personer med kortare inskrivningstider som får arbete. De delar av landet där arbetslösheten steg mest under pandemin är också de delar där antalet långtidsarbetslösa ökat mest. I Uppsala och Stockholm har antalet långtidsarbetslösa ökat med 32 respektive 26 procent mellan det tredje kvartalet 2020 och samma kvartal 2021. Om man istället jämför med samma kvartal 2019 är ökningen av antalet långtidsarbetslösa i länen 54 respektive 57 procent.

Långtidsarbetslösa, 16-64 år, procentuell förändring

I Blekinge, Kalmar, Norrbotten och Västernorrland, där återhämtningen på arbetsmarknaden generellt sett har kommit långt, minskade antalet långtidsarbetslösa mellan det tredje kvartalet 2020 och samma period 2021. I Kalmar var det till och med något färre långtidsarbetslösa under det tredje kvartalet 2021 än under samma period 2019. Detta trots att antalet långtidsarbetslösa ökat med över 30 procent på riksnivå under samma period.

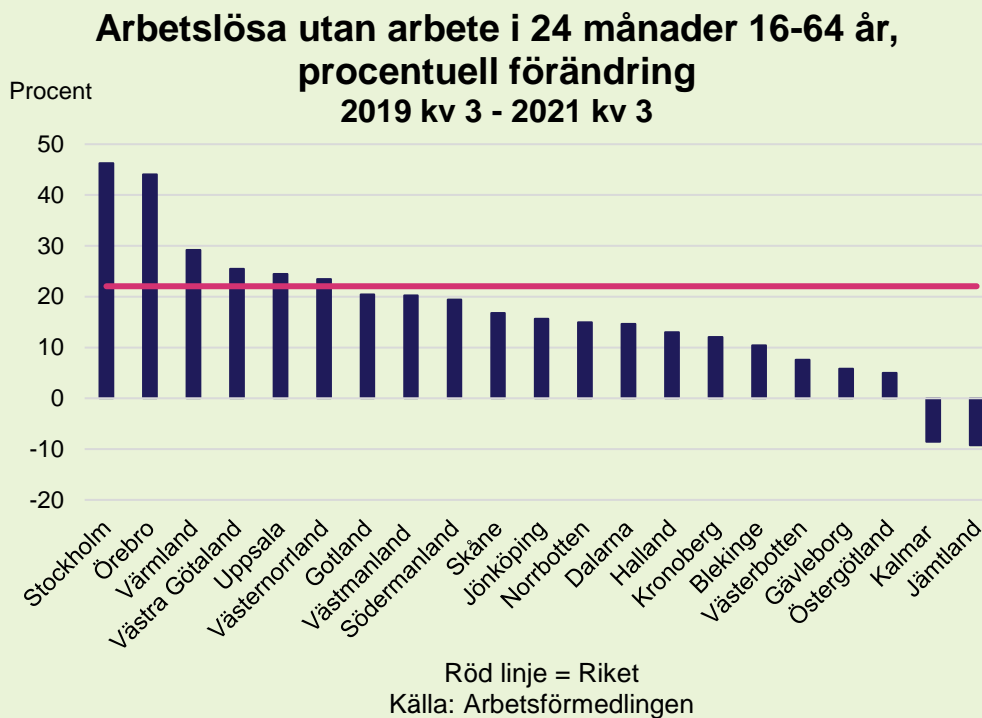
På riksnivå har närmare hälften av de inskrivna arbetslösa varit utan arbete i tolv månader eller mer. Denna andel har ökat under pandemin, vilket den även gjort i samtliga län. I majoriteten av länen är andelen långtidsarbetslösa av det totala antalet inskrivna arbetslösa på samma nivå som i riket, men i de tre nordligaste länen är andelen lägre. I Jämtlands län hade 35 procent av de inskrivna arbetslösa varit utan arbete i tolv månader eller mer under det tredje kvartalet 2021. I Norrbotten och Västerbottens län var motsvarande andel 40 respektive 41 procent, vilket kan jämföras med riksgenomsnittet på 47 procent.¹⁴

¹⁴ Se bilaga 1

Arbetslösa utan arbete i mer än två år

Antalet arbetslösa med tider utan arbete i 24 månader eller mer har blivit allt fler. I samtliga län, undantaget Kalmar och Jämtland, har den gruppen växt mellan kvartal 3 2019 och samma period 2021. Som andel av arbetskraften finns de högsta nivåerna i Södermanland och Västmanland motsvarande 3 respektive 2,7 procent av arbetskraften. Det kan jämföras med cirka 1 procent i Jämtland och Västerbotten. Riksgenomsnittet ligger på 1,9 procent.

De kraftigaste ökningarna av arbetslösa utan arbete i mer än två år har registrerats i Stockholm och Örebro län. Även om ökningen i Stockholm är störst i landet är nivån fortfarande en bit under riksgenomsnittet. Drygt 1,5 procent av arbetskraften i länet utgörs av arbetslösa som varit utan arbete i mer än två år. Andra län som erfarit betydande ökning av denna grupp är Värmland, Västra Götaland och Uppsala. Exempel på län med blygsamma ökning, väl under riksgenomsnittet, är Östergötland, Gävleborg och Västerbotten.

Under kvartal 3 2021 hade var fjärde arbetslös varit utan arbete längre än två år. Det kan jämföras med knappt var femte under samma period ett år tidigare. Störst andel har Kronoberg, Östergötland, Blekinge och Södermanland. Län med relativt få arbetslösa med längre tider utan arbete är Jämtland, Västerbotten och Uppsala. Stockholms andel låg på dryga 21 procent det tredje kvartalet, vilket placerar dem strax under riksgenomsnittet tillsammans med Värmland och Västra Götaland.¹⁵

¹⁵ Se bilaga 1

Lägre arbetslöshet 2023 i alla län

Arbetslösheten kommer att minska under hela prognosperioden, 2021–2023. Den största minskningen väntas i storstadslänen, framför allt i Stockholm och närliggande Uppsala län, där arbetslösheten ännu inte nått nivåerna från före pandemin. Minskningstakten bedöms mattas av i län som haft en tydlig minskning av antalet inskrivna arbetslösa under det senaste året. Under helåret 2023 väntas Västerbottens län ha den lägsta arbetslöshetsnivån i riket, men även Norrbotten, Gotland, Jämtland och Hallands län bedöms ha låga arbetslöshetsnivåer vid prognosperiodens slut. Högst arbetslöshetsnivåer väntas i Södermanland, Gävleborg, Västmanland och Skåne län.

Störst minskning av antalet arbetslösa i storstadslänen

Arbetsförmedlingens bedömning är att utvecklingen med ett minskat antal arbetslösa kommer att fortsätta under hela prognosperioden, 2021–2023¹⁶. I de län där återhämtningen har kommit långt och arbetslösheten redan har sjunkit till nivåerna från före pandemin väntas minskningstakten mattas av under 2022. I de län som fortfarande har en bit kvar till samma arbetslöshetsnivåer som under 2019 är prognosen istället att arbetslösheten minskar i en högre takt till följd av de slopade restriktionerna och den ökade efterfrågenivån på arbetsmarknaden. Allra tydligast väntas denna utveckling synas i storstadslänen, där den privata tjänstesektorn står för en högre andel av sysselsättningen än i övriga län. Dessa län påverkades därför mer än övriga av restriktionerna som infördes för att motverka smittspridningen.

Även om de flesta restriktioner som följt av pandemin plockades bort under hösten pågår fortsatt smittspridningen, vilket skapar en viss osäkerhet i bedömningarna. En ökad smittspridning och fler återinförda restriktioner skulle kunna förändra utvecklingen på arbetsmarknaden, i synnerhet i län där den privata tjänstesektorn står för en högre andel av sysselsättningen. Regeringen annonserade en åtgärdsplan i tre steg den 7 december, där det första steget med tillkommande smittskyddsåtgärder började gälla från och med den 8 december. Ytterligare smittskyddsåtgärder kan tillkomma vid en väsentligt ökad smittspridning och vårdbelastning.

Uppsala och Stockholm är de län där antalet arbetslösa fortsatt är längst ifrån nivåerna från 2019. Samtidigt har efterfrågan på varor och tjänster ökat kraftigt sedan i våras, framför allt i Stockholms län. Den ökade efterfrågan i Stockholms län påverkar även Uppsala län med tanke på att arbetsmarknaden i Stockholmsområdet sträcker sig över länsgränserna. Därmed väntas dessa län ha den största minskningen av antalet inskrivna arbetslösa under prognosperioden. Även i Västra Götaland, Västmanland, Örebro, Värmland, Södermanland och Dalarnas län är antalet inskrivna arbetslösa fortsatt klart fler än under 2019. Också i dessa län väntas återhämtningen på arbetsmarknaden bli stark under prognosperioden.

¹⁶ Läs mer om utvecklingen av arbetslösheten på riksnivå i *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2021, Arbetsförmedlingen analys 2021:22*

Det tredje storstadslänet, Skåne, har inte haft en lika stor uppgång av antalet inskrivna arbetslösa under pandemin som Stockholm och Västra Götaland. Skåne län har kommit långt i sin återhämtningsfas, antalet inskrivna arbetslösa nådde tidigt under hösten 2021 samma nivå som före pandemin och närmar sig nivåerna från 2019. Även i Skåne väntas antalet inskrivna arbetslösa minska under prognosperioden, men inte i samma takt som i övriga storstadslän.

Antal inskrivna arbetslösa, helårsgenomsnitt, 2019–2023

Län	2019	2020	P2021	P2022	P2023	Förändring procent 2019–2023
Stockholm	71 300	98 800	95 600	82 500	77 300	+8
Uppsala	10 200	13 700	13 800	12 300	11 600	+14
Södermanland	13 100	15 700	14 800	13 400	13 200	+1
Östergötland	17 500	20 200	18 600	17 100	16 600	-5
Jönköping	10 600	13 400	11 800	10 300	10 000	-6
Kronoberg	7 800	9 200	8 400	7 600	7 500	-5
Kalmar	8 400	9 500	8 300	7 400	7 300	-13
Gotland	1 600	1 900	1 700	1 500	1 500	-6
Blekinge	7 000	7 900	7 000	6 400	6 300	-11
Skåne	59 300	70 700	66 700	59 900	58 800	-1
Halland	9 100	11 300	10 300	9 100	9 000	-2
Västra Götaland	53 100	69 500	64 800	56 100	53 300	+1
Värmland	8 900	11 200	10 300	9 300	9 100	+2
Örebro	10 600	13 300	12 500	11 100	10 900	+2
Västmanland	11 200	13 800	13 400	12 200	11 900	+6
Dalarna	8 200	10 000	9 400	8 300	8 200	0
Gävleborg	13 100	14 800	13 700	12 400	12 300	-6
Västernorrland	9 700	10 800	9 700	8 900	8 800	-10
Jämtland	3 900	4 600	4 000	3 400	3 400	-13
Västerbotten	7 200	8 700	7 600	6 700	6 500	-10
Norrbottn	7 400	8 300	7 300	6 600	6 400	-13
Riket	349 000	437 000	410 000	362 000	350 000	0

Källa: Arbetsförmedlingen

I Halland, Jönköping, Kronoberg och Östergötlands län ökade arbetslösheten under pandemin, men inte i samma omfattning som i storstadslänet. Dessa län har kommit relativt långt i sin återhämtningsfas jämfört med de län som haft en större procentuell ökning av antalet arbetslösa, vilket gör att minskningstakten väntas avta under prognosperioden även här. I flera av länen står industrin, som utvecklats starkt under 2021, för en relativt stor del av sysselsättningen vilket bidragit under återhämtningsfasen.

I Norrbotten, Jämtland och Västernorrland, samt i Kalmar och Blekinge län var antalet inskrivna arbetslösa färre under det tredje kvartalet 2021 än under samma period 2019. Det beror delvis på att den privata tjänstesektorn, som tydligt påverkats av de smittdämpande restriktionerna, står för en relativt liten del av sysselsättningen i länen. Den offentliga tjänstesektorn, som tenderar att ha en dämpande effekt på arbetsmarknaden både vid upp- och nedgångar, är istället större. Länen har en negativ befolkningstillväxt, både historiskt och sett till SCB:s befolkningsframskrivningar för prognosperioden. Samtidigt är efterfrågan på arbetskraft fortsatt stor i dessa delar av landet. Antalet inskrivna arbetslösa väntas därför fortsatt att minska något i länen under prognosperioden, men i tydligt lägre takt än tidigare. Även de övriga två norrlandslänen, Västerbottens och Gävleborgs län, har haft en stark nedgång av antalet inskrivna arbetslösa under 2021. Också här väntas minskningstakten mattas av tydligt under prognosperioden.

Lägst arbetslöshetsnivå i Västerbottens län

Västerbotten är det län där den relativa arbetslöshetsnivån, alltså arbetslösheten som andel av den registerbaserade arbetskraften, väntas vara lägst vid slutet av prognosperioden. Under helåret 2023 bedömer Arbetsförmedlingen att arbetslöshetsnivån i länet kommer att understiga fem procent. Även Norrbotten, Jämtland, Halland, Gotland och Jönköpings län väntas vara bland de län där arbetslösheten är som lägst under 2023. Samtliga av dessa län hade en relativt sett låg arbetslöshetsnivå även före pandemin. Även Stockholm, Uppsala och Västra Götalands län var bland de län som hade lägst arbetslöshet före pandemin, men en svagare utveckling under de senaste åren har gjort att länen tappat mark.

Under 2023 väntas Södermanland, Gävleborg, Skåne och Västmanlands län vara de län där arbetslöshetsnivån är som högst. Dessa län tillhörde även före pandemin de län där nivån var som högst. Det gjorde då även Blekinge län, men i kraft av en låg arbetslöshetsökning under pandemin, och en stark utveckling det senaste året har arbetslöshetsnivån i länet minskat mer än i de tidigare nämnda länen.

Relativ arbetslöshet 2021–2023, årsgenomsnitt

Län	2019	2020	P2021	P2022	P2023	Förändring procentenheter 2019–2023
Västerbotten	5,5%	6,4%	5,7%	5,0%	4,9%	-0,6
Norrbottn	6,0%	6,7%	5,9%	5,4%	5,3%	-0,7
Gotland	5,6%	6,7%	6,0%	5,4%	5,3%	-0,3
Jämtland	6,1%	7,2%	6,2%	5,5%	5,3%	-0,8
Halland	5,7%	6,8%	6,2%	5,6%	5,4%	-0,3
Jönköping	5,9%	7,3%	6,5%	5,7%	5,5%	-0,4
Uppsala	5,6%	7,2%	7,1%	6,4%	6,0%	+0,4
Dalarna	6,1%	7,4%	6,9%	6,2%	6,1%	0,0
Västra Götaland	6,2%	7,9%	7,4%	6,5%	6,1%	-0,1
Stockholm	5,9%	7,9%	7,5%	6,7%	6,1%	+0,2
Kalmar	7,3%	8,1%	7,2%	6,5%	6,4%	-0,9
Värmland	6,8%	8,4%	7,8%	7,1%	6,9%	+0,1
Östergötland	7,8%	8,9%	8,1%	7,5%	7,2%	-0,6
Örebro	7,3%	8,9%	8,3%	7,6%	7,4%	+0,1
Västernorrland	8,1%	9,0%	8,2%	7,6%	7,5%	-0,6
Kronoberg	8,1%	9,2%	8,5%	7,8%	7,6%	-0,5
Blekinge	9,2%	10,2%	9,3%	8,6%	8,4%	-0,8
Skåne	9,3%	10,7%	10,0%	9,1%	8,8%	-0,5
Västmanland	8,5%	10,2%	9,8%	9,1%	8,8%	+0,3
Gävleborg	9,5%	10,6%	9,9%	9,1%	9,0%	-0,5
Södermanland	9,4%	11,1%	10,4%	9,6%	9,3%	-0,1
Riket	7,0%	8,5%	7,9%	7,1%	6,8%	-0,2

Källa: Arbetsförmedlingen

Sysselsättning och arbetskraft

Det är i län med stor privat tjänstesektor, särskilt i de två största storstadslänen, som sysselsättningen har minskat mest under 2020 i förhållande till befolkningen i yrkesaktiv ålder, 16–64 år. I län där industrin utgör en större del av arbetsmarknaden har sysselsättningen som andel av befolkningen minskat mindre under 2020 då industrins återhämtning började relativt tidigt. Mycket talar för en stark återhämtning i länen med större privat tjänstesektor, särskilt i Stockholm. Sysselsättningstillväxten väntas få en skjuts i län med hög befolkningstillväxt i yrkesaktiv ålder, men ökar mer blygsamt i andra län med svagare befolkningsutveckling trots hög efterfrågan på arbetskraft.

Hög efterfrågan på arbetskraft i flertalet län

I Arbetsförmedlingens enkätundersökning under hösten var andelen privata arbetsgivare som upplevt brist på arbetskraft det senaste halvåret nu högre än det historiska genomsnittet i de flesta länen. I Västerbotten, Norrbotten, Kalmar, Jönköping och Gotlands län är den upplevda bristen den högsta någonsin¹⁷. Endast i Västernorrland, Östergötland, Gävleborg och Halland upplevs den vara lägre än länens historiska genomsnitt. Andelen arbetsgivare som upplevt brist på arbetskraft har ökat i alla län utom i Västernorrland sedan i våras.

Samtidigt som bristen på arbetskraft utgör ett hinder för sysselsättningstillväxt är det också en indikation på hög efterfrågan på arbetskraft. Efterfrågan kan även observeras i privata arbetsgivares ökande anställningsplanerna mätt i netttotal. Sett till hela riket har anställningsplanerna ökat tydligt sedan i våras. En ökning har skett i över hälften av länen och Stockholm är det län som sticker ut med den största ökningen samt det högsta nettotalet. Västmanland, Värmland, Dalarna, Skåne och Halland är andra län med relativt stora ökningarna sedan i våras.

Hur sysselsättningen¹⁸ utvecklas beror på hur efterfrågan på arbetskraft utvecklas och därmed till stor del på konjunkturutvecklingen. Den påverkas även av utbudet på arbetskraft, som till stor del påverkas av befolkningstillväxten i yrkesaktiv ålder. För att arbetsgivarnas efterfrågan ska kunna tillgodoses måste arbetskraften också inneha de kompetenser som efterfrågas. Den påskyndande strukturomvandlingen på arbetsmarknaden till följd av pandemin ökar sannolikt obalansen mellan de kvalifikationer som efterfrågas och de som innehas bland de arbets sökande. Resultatet leder till ökad brist på arbetskraft som i sin tur innebär att sysselsättningstillväxten inte uppnår den potential den skulle haft om efterfrågan på arbetskraftens kompetenser hade kunnat tillgodoses fullt ut. Sysselsättningsutvecklingen påverkas även av faktorer som kapacitetsutnyttjande, teknologisk utveckling och produktivitet.

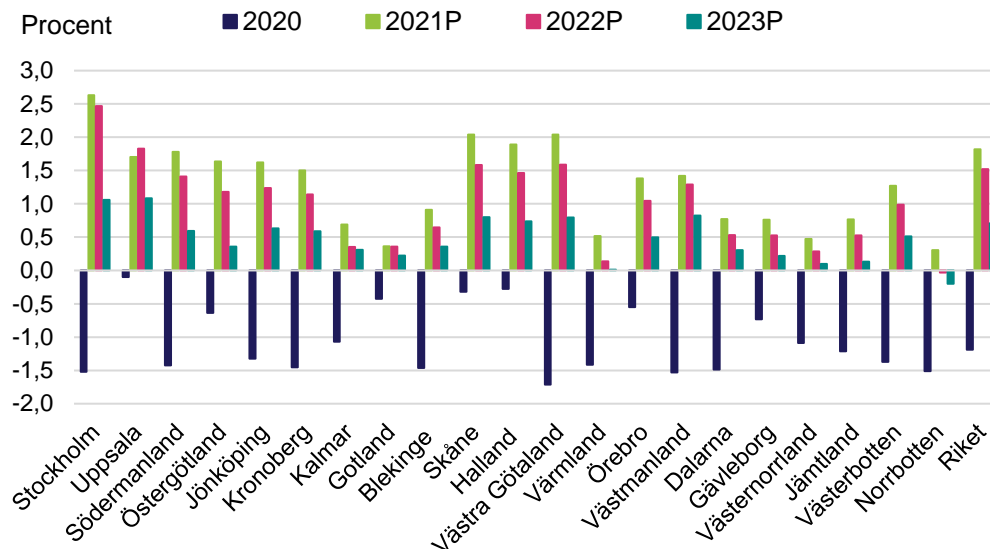
¹⁷ Arbetsförmedlingens enkätundersökning sträcker sig tillbaka till 2007.

¹⁸ Med sysselsättning avses i detta fall antal förvärvsarbetande dagbefolkning enligt den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS).

Sysselsättningstillväxten väntas öka i hela landet

Under 2020 minskade sysselsättningen i samtliga län. I stora drag speglar länsskillnaderna i sysselsättning utvecklingen av inskrivna arbetslösa. Sysselsättningen i förhållande till befolkningen, det vill säga förvärvsintensiteten¹⁹, minskade mest i Uppsala, Stockholm och Västra Götaland under 2020. Även när sysselsättningsförändringen inte sätts i relation till befolkningsändringarna har sysselsättningsminskningen i procent varit bland de högsta i de två största länen. Övriga län där sysselsättningen minskade mycket var Västmanland, Norrbotten, Dalarna, Blekinge och Kronoberg. I dessa län var en svag befolkningstillväxt, i många fall minskande befolkning, bidragande till de förhållandevis stora minskningarna i sysselsättning. Förvärvsintensiteten nyanserar bilden även här. I Norrbotten och Blekinge minskade förvärvsintensiteten minst av alla län.²⁰

Sysselsättningsutvecklingen 2020-2023

Källor: Arbetsförmedlingen och SCB (RAMS)

Fallet i sysselsättning år 2020 var mer blygsamt i Uppsala och Halland. Många bosatta i dessa län arbetspendlar till de angränsande länen, Stockholm respektive Västra Götaland, och när de förlorar sina arbeten bokförs den minskade sysselsättningen då istället i respektive grannlän. Därtill har befolkningsökningen varit förhållandevis stor i dessa län, särskilt i Uppsala. Andra län med låg minskning av sysselsättningen var Skåne, Gotland, Örebro, Östergötland och Gävleborg. Skånsk arbetsmarknad har påverkats i lägre utsträckning av pandemin, men även en av landets högsta befolkningsökningar i yrkesaktiv ålder bidrog till att hålla tillbaka minskningstakten. Bland övriga län förklaras utvecklingen till stor del av en branschsammansättning bestående av en stor andel industri, en låg andel privat tjänstesektor eller en kombination av dessa. Arbetsmarknaderna i Gotland och

¹⁹ Förvärvsintensitet mäter andelen förvärvsarbetande av hela befolkningen i ett visst åldersintervall likt sysselsättningsgraden mäter andelen sysselsatta av nattbefolkningen. I denna rapport avses åldern 16–64 år.

²⁰ Se bilaga 1

Örebro utgörs även av en förhållandevis stor andel offentliga tjänster, vilka påverkas i mindre utsträckning av konjunktursvängningar.

I takt med att läget i såväl ekonomin som på arbetsmarknaden har förbättrats bedömer Arbetsförmedlingen att sysselsättningen återigen kommer börja växa i samtliga län under 2021 och 2022 och då i höga takt i de flesta länen. Under 2023 kommer takten i sysselsättningstillväxten sannolikt avta och röra sig mot mer historiskt normala takt i flertalet län. Under prognoshorisonten bedöms sysselsättningen öka mest i Stockholm och Västra Götaland eftersom det finns stor återhämtningspotential i län med stor privat tjänstesektor när de smittdämpande restriktionerna nu har lättats. Dessa län utgår även från lägre nivåer år 2020. Med tanke på att många restriktioner kvarstod under stora delar av 2021 kom dessa läns återhämtning inte igång lika tidigt som i övriga län. Enligt SCB:s befolkningsframskrivning väntas dessutom befolkningen öka i båda storstadslänen, framförallt i Stockholm. Därtill återhämtades industrin snabbt under pandemin vilket gynnar relativt industritunga Västra Götaland. Återhämtningen i Stockholm och Västra Götaland får även en skjuts av inflöden av pendlare arbetskraft från grannlänen Uppsala och Halland. Även Uppsala, Halland och Skåne väntas återhämta sig mer än riket som helhet under prognoshorisonten. En fortsatt stark befolkningstillväxt i yrkesaktiv ålder är en stark förklaring till det.

De län som väntas ha lägst sysselsättningstillväxt fram till 2023 är Norrbotten, Värmland, Västernorrland, Dalarna och Jämtland. I dessa län bör dock den förväntade sysselsättningstillväxten ställas i relation till den förväntade demografiska utvecklingen med minskande befolkning i yrkesaktiv ålder. Även en långsamväxande sysselsättning bör i de sammanhangen ses som något positivt. Befolkningsutvecklingen är den största anledningen till den förhållandevis svaga sysselsättningstillväxten i dessa län.

Eftersom förvärvsintensiteten ställer sysselsättningen i relation till befolkningen i respektive län är det ofta ett mer rättvisande mått i län där befolkningsutvecklingen väntas avvika från riket i övrigt. Under prognoshorisonten fram till 2023 bedöms förvärvsintensiteten öka i samtliga län och mest i Västerbotten, ett län där befolkningen väntas minska. Trots en tydligt förväntad befolkningsökning bedöms förvärvsintensiteten öka mycket även i Stockholm och Västra Götaland. Jönköping, Kronoberg och Kalmar är också län där förvärvsintensiteten väntas öka i åtminstone samma takt som hela riket. Ökningen i Norrbotten bedöms vara strax under utvecklingen i riket som helhet.

Arbetskraften växer

Det finns likheter mellan utvecklingen av sysselsättning och arbetskraft²¹ eftersom den underliggande konjunkturen delvis påverkar båda variablerna i samma riktning. När den ekonomiska aktiviteten nu har ökat och arbetsmarknaden återhämtar sig kommer arbetskraften att öka successivt. Utvecklingen av arbetskraften kan till stor

²¹ Den registerbaserade arbetskraften utgörs av summan av de förvärvsarbetande och de arbetslösa i åldern 16–64 år

del också härledas till befolkningsutvecklingen i yrkesaktiv ålder i respektive län. Skillnaden mellan länen framöver bedöms vara lik sysselsättningskillnaderna mellan länen.

Under 2020 krympte arbetskraften endast i Norrbotten, Västerbotten och Dalarna. I samtliga av dessa län minskade även befolkningen i yrkesaktiv ålder. Arbetskraften ökade mest i Skåne följt av Gotland, Västmanland, Södermanland, Stockholm och Uppsala.

Under prognoshorisonten bedöms arbetskraften krympa i några län som en konsekvens av svag befolkningsutveckling, i de flesta fall minskande. Arbetskraften bedöms öka mest i de län där också sysselsättningen bedöms göra det.

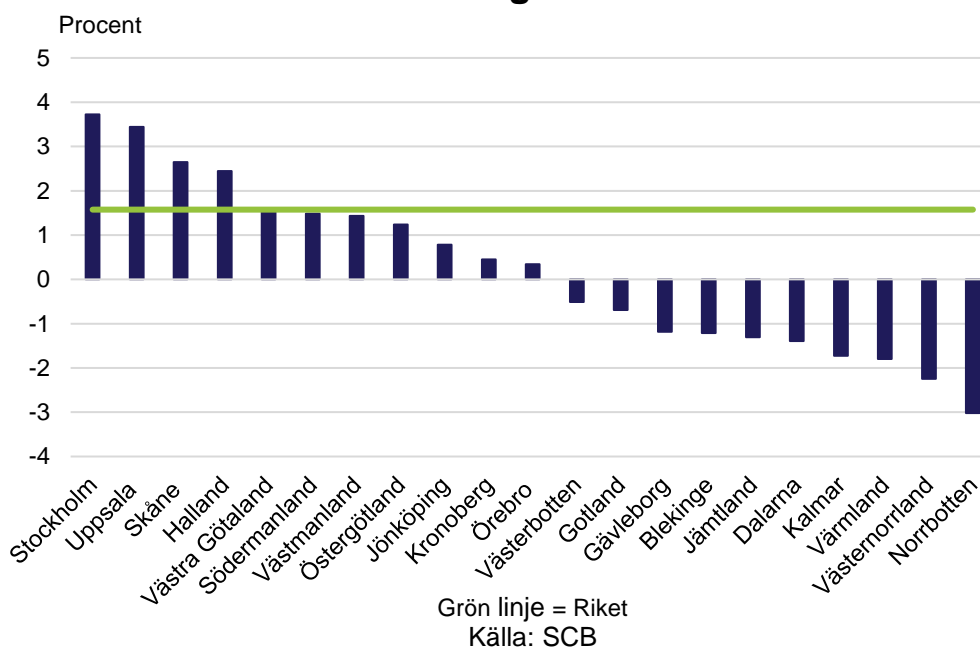
Länens demografi och arbetsmarknad

Befolkningen i yrkesaktiv ålder ökar mest i storstadslänen och angränsande län. Det är också i dessa län som den privata tjänstesektorn utgör en stor del av arbetsmarknaden. I nästan hälften av länen väntas befolkningen i yrkesaktiv ålder att minska. Norrbotten och Västerbotten är två av dessa län. Med tanke på de omfattande investeringar som görs i norr medför den demografiska utvecklingen särskilt stora utmaningar för kompetensförsörjningen i denna del av landet.

Befolkningsutveckling i yrkesaktiv ålder

Hur befolkningen i åldern 16–64 år utvecklas har betydelse för hur arbetskraften, sysselsättningen och därmed också arbetslösheten utvecklas. Enligt SCB:s befolkningsframskrivning kommer antalet personer i åldern 16–64 år att öka med 1,6 procent på riksnivå mellan 2019 och 2023. Det är en ökning som bedöms vara koncentrerad till storstadslänen och deras angränsande län. I län bestående av mer glesbygd bedöms antalet personer i åldern 16–64 år istället att minska.

Befolkningsprognos, 16-64 år, procentuell förändring 2019-2023

Kraftigast befolkningsökning förväntas i Stockholm och Uppsala län. Även befolkningen i Skåne, Halland, Västra Götaland och Södermanlands län väntas växa förhållandevis mycket de närmsta åren. I omkring hälften av länen väntas istället befolkningen i åldern 16–64 år att minska. Län där antalet i yrkesaktiva åldrar bedöms minska mest är bland annat Norrbotten och Västernorrland. Befolkningsutvecklingen som prognosticeras för Norrbotten och Västerbotten är särskilt problematisk utifrån rekryteringsbehoven som följer på de omfattande

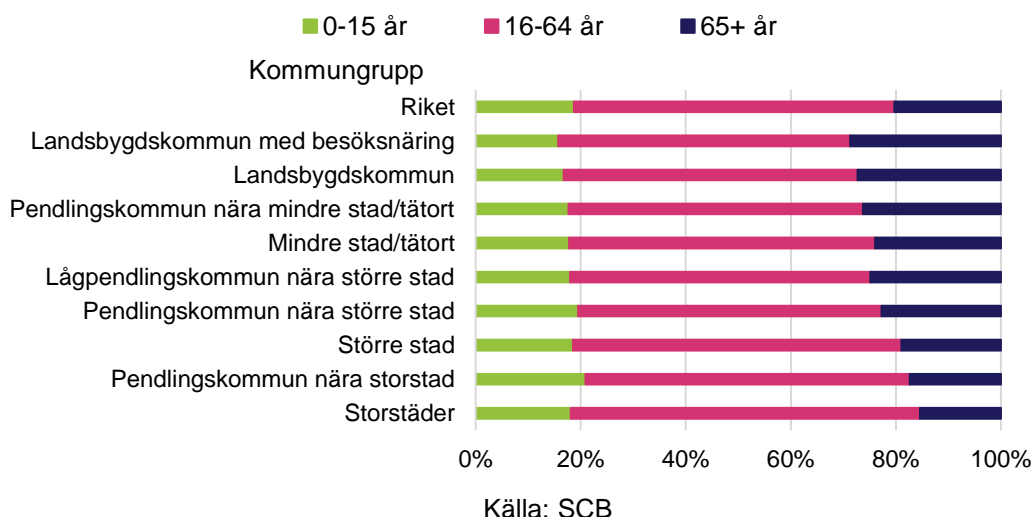
investeringar som nu sker i länen. Andra län där befolkningen bedöms minska förhållandevis mycket är Värmland, Kalmar och Dalarna.

Åldrande befolkning försvårar kompetensförsörjning

Sverige har en växande befolkning, men också en allt äldre befolkning. Antalet barn och ungdomar väntas öka i en liknande takt som befolkningen mellan 16 och 64 år under prognosperioden. Den grupp som växer snabbast är personer över 65 år, i synnerhet de över 80 år. Det ställer nya krav på arbetsmarknaden, inte minst i den offentliga sektorn. Efterfrågan på vård- och omsorgstjänster ökar i takt med att befolkningssammansättningen förändras. En lägre andel av befolkningen i åldern 16–64 år innebär också utmaningar för kompetensförsörjningen. Små- och medelstora företag i landsbygdskommuner har i högre grad än i andra kommuner svårt att hitta rätt kompetens på grund av de demografiska förutsättningarna.²²

Befolkningssammansättningen skiljer sig åt mellan olika län och olika typer av kommuner. Även inom länen finns skillnader i åldersfördelning och arbetskraftsutbud. I diagrammet nedan har Sveriges kommuner och regioners (SKR) indelning i kommungrupper²³ använts för att ge en mer nyanserad bild av åldersfördelningen. I storstadsområdena utgör generellt sett befolkningen i åldern 16–64 år en högre andel än i övriga delar av landet, medan den äldre delen av befolkningen är större i landsbygdskommuner. Skillnaderna väntas öka under de kommande åren.

Befolkningssammansättning 2020

En faktor som kan påverka förutsättningarna för kompetensförsörjning i olika delar av landet är flyttmönster. Under hela 2000-talet har de inrikes flyttströmmarna bland personer i arbetsför ålder i huvudsak gått mot storstadslänen,²⁴ framför allt till

²² Landsbygders kompetensförsörjning – redovisning till regeringen, Tillväxtverket, mars 2020

²³ Kommungruppsindelning 2017, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), 2017

²⁴ Till storstadslänen räknas Skåne, Stockholm och Västra Götaland.

Stockholms län. Sedan 2017 har dock flyttöverskottet varit minskande i storstadslänen, och under 2020 var det för första gången under 2000-talet fler i åldern 16–64 år som flyttade ut från än in till både Stockholm och Västra Götalands län. Motsvarande minskning återfinns inte i Skåne, vilket gör att storstadslänens samlade inrikes flyttnetto i åldersgruppen fortsatt är svagt positivt. Skulle trendskiftet bestå påverkar det arbetskraftens storlek i alla delar av landet. Skulle däremot flyttströmmarna till landets storstadslän återigen öka, så kan de demografiska regionala skillnaderna i landet komma att förstärkas. Det skulle göra kompetensbehovet svårare att tillgodose i utflyttningslän.

Delas landet in i lokala arbetsmarknadsregioner²⁵ istället för län nyanseras bilden något. Arbetsmarknadsregionen Malmö-Lund har landets i särklass största inrikes flyttöverskott, både sett till befolkningen i stort och befolkningen i åldern 16–64 år. Den lokala arbetsmarknadsregionen Stockholm-Solna omfattar delar av Södermanlands och Uppsala län, och även om regionen fortsatt har ett negativt flyttöverskott totalt sett, var flyttöverskottet i regionen bland personer i yrkesaktiv ålder positivt under 2020. Även den lokala arbetsmarknadsregionen Göteborg, som också omfattar delar av Hallands län, hade ett svagt positivt flyttöverskott i åldern 16–64 år under 2020. Efter Malmö-Lund och Stockholm-Solna var det arbetsmarknadsregionerna Linköping, Kalmar, Umeå och just Göteborg som hade de största positiva flyttöverskotten bland personer i yrkesaktiv ålder under 2020. I 51 av landets 70 lokala arbetsmarknadsregioner var det däremot fler personer i åldern 16–64 år som flyttade ut ur än in till regionen under 2020.

Branschsammanställning på länens arbetsmarknad

Ett läns branschsammanställning påverkar hur länens arbetsmarknad utvecklas över tid. Länens motståndskraft och möjlighet till återhämtning i samband med variationer i konjunkturen varierar till stor del beroende på deras branschsammanställning. Det har inte minst varit tydligt under både inlednings- och återhämtningsfasen av pandemin.

Den privata tjänstesektorn är koncentrerad till storstadslänen. I särklass störst var den år 2020 i Stockholm med 58 procent av den förvärvsarbetande dagbefolkningen.²⁶ Efter Stockholm följer Skåne och Västra Götaland med 45 respektive 44 procent. Därefter följer Halland, Östergötland och Uppsala. Uppsala och Halland är län med stor utpendling till Stockholm respektive Göteborg. Dessa län är därför än mer exponerade mot privat tjänstesektor än vad som framgår av figuren nedan. Lägst andel finns i länen Blekinge, Kalmar, Gävleborg och Dalarna.

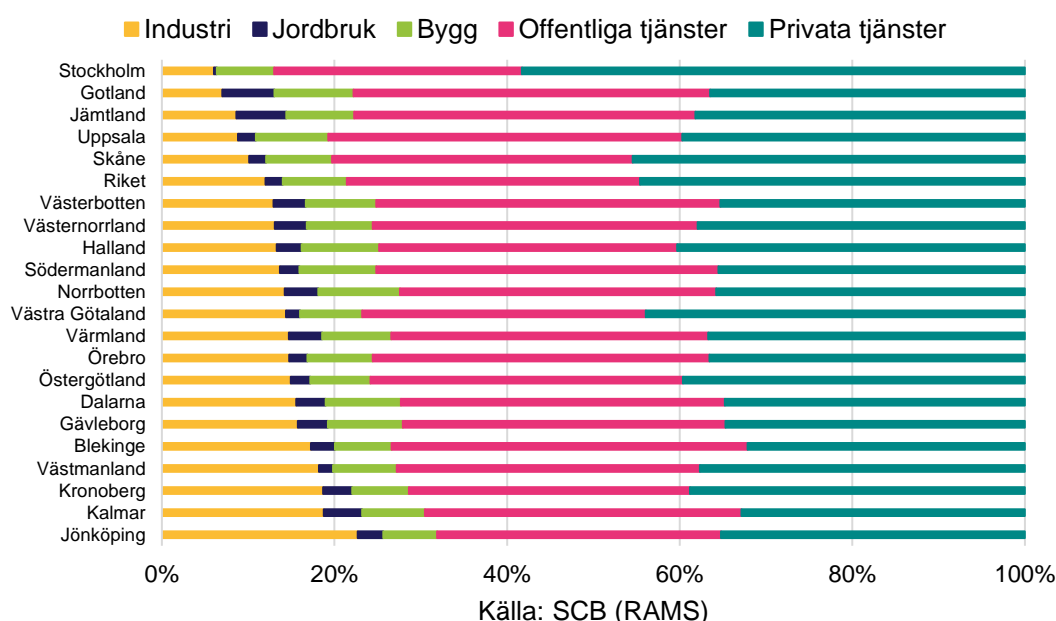
Andelen förvärvsarbetande inom industrisektorn varierade år 2020 från 23 procent i Jönköping till 6 procent i Stockholm. Efter Jönköping följer Kalmar, Kronoberg,

²⁵ Lokala arbetsmarknadsregioner fastställs av SCB och baseras på pendlarmönster. Syftet med lokala arbetsmarknader är att kunna beskriva arbetsmarknadens funktionssätt för geografiska områden som är relativt oberoende av omvärlden med avseende på utbud och efterfrågan av arbetskraft.

²⁶ Avser förvärvsarbetande dagbefolkning i ett län är de som förvärvsarbetar på ett arbetsställe i länet. Förvärvsarbetande nattbefolkning i ett län avser de som bor i ett län och som klassas som förvärvsarbetande, oavsett vart deras arbetsställe är beläget

Västmanland och Blekinge. I andra änden av skalan finns, förutom Stockholm, även Gotland, Jämtland, Uppsala och Skåne. Störst andel förvärvsarbetande inom offentlig sektor fanns år 2020 i Gotland, Blekinge, Uppsala, Västerbotten, Södermanland och Jämtland. Den stora utpendlingen från Uppsala till Stockholms län påverkar utfallet även i detta fall. De län med lägst andel förvärvsarbetande i offentlig sektor var Stockholm, Kronoberg, Västra Götaland samt Jönköping.²⁷

Andel förvärvsarbetande dagbefolkning per län efter bransch år 2020

Förvärvsintensitet och arbetslöshet per län

Förvärvsintensiteten²⁸ och andelen arbetslösa skiljer sig åt mellan länen, där län med hög förvärvsintensitet ofta har låg arbetslöshet och vice versa. År 2020 var förvärvsintensiteten 74 procent för riket. Högst förvärvsintensitet hade Hallands län med 78 procent och Skåne hade lägst med 71 procent. Utfallet för Skåne påverkas av att öresundspendlare inte fångas upp av statistiken, men även om dessa räknas med har Skåne lägst förvärvsintensitet i riket. Sambandet mellan hög förvärvsintensitet och låg arbetslöshet är tydligt i Halland, Jönköping, Jämtland och Norrbotten. Bland län med en låg förvärvsintensitet och hög arbetslöshet har Skåne sällskap av Södermanland, Blekinge, Örebro och Västmanland.

Stockholm, Västra Götaland och Uppsala har en förvärvsintensitet förhållandevis nära riksgenomsnittet men samtidigt en låg arbetslöshet. Situationen uppstår till viss del på grund av dessa läns förhållandevis unga befolkning. Ungdomar har i regel en svagare förankring till arbetsmarknaden och är i högre utsträckning studerande än

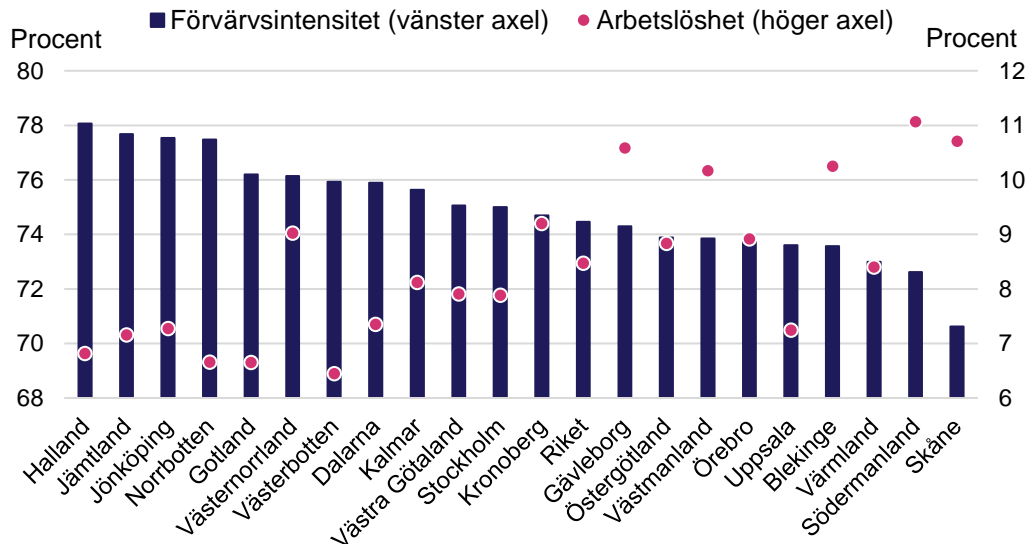
²⁷ Se bilaga 1 för andelarna per län i klartext

²⁸ Förvärvsintensitet mäter andelen förvärvsarbetande av hela befolkningen i ett visst åldersintervall likt sysselsättningsgraden mäter andelen sysselsatta av nattbefolkningen. I denna rapport avses åldern 16–64 år.

övrigen delen befolkningen i yrkesaktiv ålder. Dessa län har de senaste åren också haft en stark tillväxt av både befolkning och antal förvärvsarbetande.

Förvärvsintensitet och arbetslöshet år 2020, 16-64 år

Källor: Arbetsförmedlingen och SCB (RAMS)

Bilagor

Bilaga 1. Tabeller

Arbetslöshet, andel av den registerbaserade arbetskraften, kvartal 3 2021

Län	Totalt 16–64 år	Kvi- nnor	Män	Unga 18–24 år	Äldre 55–64 år	Inrikes födda	Utrikes födda	Utbildning		
								Högst förgym- nasial	Gym- nasial	Efter- gym- nasial
Stockholm	7,4%	7,5%	7,4%	8,7%	8,6%	4,2%	14,7%	19,7%	7,3%	5,3%
Uppsala	7,1%	6,8%	7,4%	9,9%	6,0%	3,9%	18,4%	21,8%	6,6%	5,1%
Södermanland	10,2%	10,2%	10,2%	14,6%	8,8%	5,1%	26,3%	29,9%	7,2%	6,2%
Östergötland	7,9%	7,8%	7,9%	10,7%	7,7%	4,2%	22,9%	25,5%	6,4%	4,5%
Jönköping	6,2%	6,5%	5,9%	8,0%	5,6%	3,0%	17,4%	17,4%	4,6%	4,2%
Kronoberg	8,4%	8,8%	8,1%	11,4%	6,8%	3,9%	22,5%	25,4%	6,1%	5,7%
Kalmar	6,8%	6,7%	6,5%	9,6%	6,0%	4,1%	20,8%	19,9%	5,1%	4,7%
Gotland	5,3%	5,2%	5,5%	8,2%	4,9%	4,2%	17,4%	14,3%	4,2%	4,4%
Blekinge	8,9%	8,9%	8,9%	13,9%	8,1%	5,5%	25,3%	27,2%	7,3%	5,7%
Skåne	9,7%	9,6%	9,8%	12,4%	8,8%	5,3%	22,2%	26,9%	8,4%	6,6%
Halland	5,9%	5,8%	6,0%	7,1%	5,8%	3,4%	18,2%	16,5%	4,6%	4,4%
Västra Götaland	7,2%	7,1%	7,2%	9,3%	6,7%	4,1%	17,8%	20,2%	6,1%	4,9%
Värmland	7,4%	7,0%	7,9%	11,4%	6,2%	4,9%	22,5%	22,7%	6,3%	4,8%
Örebro	8,2%	8,0%	8,4%	11,0%	7,0%	4,4%	23,4%	26,0%	6,5%	4,7%
Västmanland	9,6%	10,0%	9,3%	13,8%	8,4%	5,3%	23,2%	29,2%	7,5%	5,7%
Dalarna	6,6%	6,3%	6,9%	9,2%	5,3%	3,8%	22,7%	21,5%	4,6%	4,2%
Gävleborg	9,6%	9,6%	9,5%	15,5%	7,6%	5,9%	28,6%	28,1%	7,4%	5,6%
Västernorrland	7,9%	7,5%	8,2%	12,6%	6,7%	5,4%	24,2%	23,6%	6,6%	4,9%
Jämtland	5,8%	5,5%	6,1%	10,0%	4,9%	4,1%	18,5%	18,7%	4,8%	3,9%
Västerbotten	5,4%	5,0%	5,6%	7,8%	4,5%	3,9%	15,4%	17,5%	4,9%	3,5%
Norrbottn	5,5%	5,3%	5,6%	7,6%	5,2%	4,3%	13,8%	16,4%	4,9%	3,5%
Riket	7,7%	7,7%	7,7%	10,2%	7,3%	4,4%	18,8%	22,3%	6,5%	5,2%

Källa: Arbetsförmedlingen

Andel av totalt antal arbetslösa efter tid utan arbete, kvartal 3 2020 och 2021

Län	2020, kvartal 3			2021, kvartal 3		
	0–12 mån	12–24 mån	24 mån+	0–12 mån	12–24 mån	24 mån+
Stockholm	69%	16%	15%	54%	25%	21%
Uppsala	70%	15%	15%	56%	24%	20%
Södermanland	59%	19%	23%	49%	22%	29%
Östergötland	58%	17%	24%	49%	21%	30%
Jönköping	64%	18%	19%	53%	22%	25%
Kronoberg	57%	18%	25%	46%	23%	31%
Kalmar	60%	17%	23%	52%	21%	27%
Gotland	70%	16%	14%	58%	23%	19%
Blekinge	57%	20%	23%	50%	21%	29%
Skåne	60%	19%	21%	51%	23%	26%
Halland	66%	16%	18%	53%	23%	24%
Västra Götaland	67%	16%	17%	54%	23%	23%
Värmland	66%	17%	16%	55%	23%	22%
Örebro	61%	19%	20%	50%	23%	27%
Västmanland	60%	18%	22%	50%	23%	27%
Dalarna	67%	17%	15%	55%	24%	21%
Gävleborg	62%	19%	19%	52%	23%	26%
Västernorrland	57%	21%	22%	52%	21%	28%
Jämtland	73%	15%	12%	65%	20%	15%
Västerbotten	69%	16%	15%	59%	21%	20%
Norrbottn	67%	17%	16%	60%	20%	20%
Riket	64%	17%	18%	53%	23%	24%

Källa: Arbetsförmedlingen

Inskrivna arbetslösa, 16–64 år, efter kommungrupp

Kommungrupp	Förändring inskrivna arbetslösa kv 3 2019 - kv 3 2020	Förändring inskrivna arbetslösa kv 3 2020 - kv 3 2021	Förändring inskrivna arbetslösa kv 3 2019 - kv 3 2021
Storstäder	48%	-17%	23%
Pendlingskommun nära storstad	49%	-14%	27%
Större stad	32%	-14%	14%
Pendlingskommun nära större stad	30%	-14%	11%
Lågpendlingskommun nära större stad	22%	-15%	4%
Mindre stad/tätort	26%	-17%	4%
Pendlingskommun nära mindre stad/tätort	20%	-18%	-1%
Landsbygdskommun	24%	-21%	-3%
Landsbygdskommun med besöksnäring	44%	-21%	14%

Källa: Arbetsförmedlingen

Andel förvärvsarbetande per bransch, sysselsatta i länet, 2020

Län	Jord- och skogsbruk	Bygg	Industri	Privata tjänster	Offentliga tjänster
Stockholm	0,4%	6,6%	6,0%	58,3%	28,7%
Uppsala	2,1%	8,4%	8,8%	39,7%	41,0%
Södermanland	2,2%	8,9%	13,7%	35,5%	39,7%
Östergötland	2,3%	7,0%	14,9%	39,6%	36,2%
Jönköping	3,0%	6,2%	22,7%	35,2%	32,9%
Kronoberg	3,4%	6,6%	18,7%	38,8%	32,6%
Kalmar	4,5%	7,2%	18,8%	32,8%	36,7%
Gotland	6,0%	9,2%	7,0%	36,5%	41,3%
Blekinge	2,8%	6,6%	17,3%	32,1%	41,2%
Skåne	2,0%	7,6%	10,1%	45,4%	34,9%
Halland	2,9%	9,0%	13,3%	40,3%	34,5%
Västra Götaland	1,6%	7,2%	14,4%	43,9%	32,8%
Värmland	3,8%	8,0%	14,7%	36,7%	36,7%
Örebro	2,1%	7,6%	14,8%	36,5%	39,0%
Västmanland	1,6%	7,4%	18,2%	37,7%	35,1%
Dalarna	3,4%	8,7%	15,6%	34,8%	37,6%
Gävleborg	3,5%	8,7%	15,7%	34,7%	37,4%
Västernorrland	3,7%	7,7%	13,1%	37,9%	37,6%
Jämtland	5,8%	7,8%	8,6%	38,2%	39,5%
Västerbotten	3,7%	8,2%	12,9%	35,3%	39,9%
Norrbottnen	3,9%	9,4%	14,2%	35,8%	36,7%
Riket	2,0%	7,4%	12,0%	44,6%	34,0%

Källa: SCB (RAMS)

Arbetskraftsdeltagande och förvärvsintensitet, 16–64 år, 2019–2020

Län	Arbetskraftsdeltagande		Förvärvsintensitet	
	2019	2020	2019	2020
Stockholm	81,3%	81,4%	76,7%	75,0%
Uppsala	79,7%	79,3%	75,4%	73,6%
Södermanland	81,4%	81,7%	73,8%	72,6%
Östergötland	80,8%	81,0%	74,7%	73,9%
Jönköping	83,6%	83,7%	78,8%	77,5%
Kronoberg	82,5%	82,3%	76,0%	74,7%
Kalmar	82,2%	82,4%	76,2%	75,6%
Gotland	81,0%	81,8%	76,4%	76,2%
Blekinge	81,7%	82,1%	74,1%	73,6%
Skåne	78,5%	79,0%	71,4%	70,6%
Halland	84,0%	83,8%	79,3%	78,1%
Västra Götaland	81,5%	81,6%	76,5%	75,1%
Värmland	79,5%	79,8%	74,1%	73,0%
Örebro	80,8%	81,1%	75,0%	73,8%
Västmanland	81,9%	82,2%	75,1%	73,8%
Dalarna	81,7%	82,0%	76,8%	75,9%
Gävleborg	82,7%	83,2%	74,9%	74,3%
Västernorrland	83,5%	83,8%	76,7%	76,1%
Jämtland	83,5%	83,7%	78,4%	77,7%
Västerbotten	81,4%	81,2%	77,0%	75,9%
Norrbotten	82,9%	83,1%	77,9%	77,5%
Riket	81,2%	81,4%	75,7%	74,5%

Källa: SCB (RAMS)

Bilaga 2. Arbetsförmedlingens prognoser

Syfte

Arbetsförmedlingens prognosarbete har som huvudsyfte att ge kunskap om läget och framtidsutsikterna på arbetsmarknaden. Det ska på så sätt stödja arbetet med att vägleda arbetssökande mot utbildning eller matcha dem mot arbetsgivarnas rekryteringsbehov. Prognosresultaten är också ett viktigt underlag för att planera Arbetsförmedlingens verksamhet. Det övergripande syftet är att bidra till att skapa goda förutsättningar för en välfungerande arbetsmarknad.

Ny insamlingsmetod sedan 2020

Arbetsförmedlingen genomgår stora förändringar till följd av myndighetens förändrade uppdrag i samband med reformeringen. Arbetsförmedlingen genomförde som en följd av det en ny insamlingsmetod för undersökningarna från och med våren 2020. Myndigheten har gått från den tidigare metoden där arbetsförmedlare intervjuade arbetsgivare till att istället, med hjälp av Statistiska centralbyrån (SCB), skicka ut webbenkäter till arbetsställen. Prognosundersökningens svarsfrekvens var betydligt högre när den baserades på en intervjuundersökning, då den uppgick till närmare 80 procent. Resultaten sedan 2020 är därför behäftade med större osäkerhet.

Metod och undersökningens genomförande

Arbetsförmedlingens prognoser baseras på webbenkäter som skickats till ett stort antal privata och offentliga arbetsgivare. Frågorna handlar bland annat om arbetsgivarnas bedömning om efterfrågan på deras varor och tjänster. Vidare ställs frågor om företagens kapacitetsutnyttjande, antal anställda, rekryteringsbehov, arbetskraftsbrist samt löneutveckling. På motsvarande sätt får de offentliga arbetsgivarna frågor om utvecklingen av sin verksamhet samt om eventuell övertalighet. Uppgifterna inhämtas under sekretesskydd enligt SFS 2009:400 (Offentlighets- och sekretesslagen) 28 kap 12§. Arbetsgivarna har ingen juridiskt bindande skyldighet att delta i Arbetsförmedlingens undersökning. Enkätresultaten är grundläggande för prognosarbetet och utgör ett viktigt underlag för i synnerhet de regionala prognosbedömningarna.

Urvalsdesign

Underlaget utgörs av Statistiska centralbyråns (SCB:s) företagsdatabas (FDB), där ramobjektet är alla aktiva arbetsställen enligt SAMU-systemets novembermätning, året innan urvalet används. Urvalet används under ett år och två prognosomgångar, med insamling under ungefär sex till sju veckor kring mars-april respektive september-oktober. FDB-uppgifterna uppdateras innan leverans det aktuella året. Urvalet är uppdelat i privata och offentliga arbetsgivare och totalt dras cirka 14 000

respektive 2 500 arbetsställen.²⁹ Båda urvalen är designade för att vara representativa utifrån arbetsställets tillhörighet avseende näringsgren, geografisk region och storleksklass. Såväl det privata som det offentliga urvalet är stratifierat utifrån nio stratum för näringsgrenar, enligt tabellen nedan. Utöver det finns för det privata urvalet fem stratum för arbetsställestorlek och 42 för regioner, vilket totalt ger 1 890 möjliga stratum. För det offentliga urvalet finns sex stratum för arbetsställestorlek och 21 för regioner (länsnivå), alltså totalt 1 134 möjliga stratum.³⁰ I varje stratum dras ett obundet slumpmässigt urval (OSU) genom Neyman-allokering och utifrån antalet anställda.

Näringsgrenstratifiering ³¹	SNI 2007
Jord- och skogsbruk (A)	1-03
Industri (B-E)	05-33, 35-39
därav övrig tillverkning, exkl. utvinning, energi och miljö	05-24, 31-32
därav tillverkning av verkstadsvaror	25-30, 33
Byggverksamhet (F)	41-43
Handel (G)	45-47
Transport (H)	49-53
Hotell och restaurang, personliga och kulturella tjänster (I, R och S)	55-56, 90-96
Information och kommunikation (J)	58-63
Finansiell verksamhet och företagstjänster (K-N)	64-82
Utbildning samt vård och omsorg och sociala tjänster (P och Q)	85-88

Näringsgrensindelning

Utgångspunkten för branschbeskrivningarna i Arbetsförmedlingens prognosarbete är indelningen i SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU), baserat på SNI 2007 enligt tabellen ovan. I gruppen privata tjänster ingår näringsgrenarna handel, transport, hotell och restaurang, personliga och kulturella tjänster, information och kommunikation samt finansiell verksamhet och företagstjänster. I gruppen offentliga tjänster ingår näringsgrenarna utbildning samt vård och omsorg och sociala tjänster. I offentliga tjänster ingår både offentliga och privata utförare.

Svarsfrekvenser

I den aktuella undersökningen samlades svaren in från tidigast 6 september till 27 oktober 2021. Urvalet bestod av närmare 14 000 arbetsställen i näringslivet och

²⁹ Fram till hösten 2020 har det offentliga urvalet totalundersökts med utgångspunkt i Arbetsförmedlingens kartläggning av den offentliga verksamheten i Sveriges regioner och kommuner. Därefter har det offentliga urvalet dragits enligt samma urvalsdesign som gäller för det privata urvalet.

³⁰ Urvalet är fördelat på storleksklasserna 5-9, 10-19, 20-49, 50-99 samt 100+ anställda för det privata urvalet och 100-199 och 200+ anställda för det offentliga. I varje stratum utom den största storleksklassen i respektive urval, som totalundersöks, måste minst tio arbetsställen ingå. Om det inte uppfylls slås stratum ihop med avseende på (mindre) storleksklass tills villkoret är uppfyllt.

³¹ Näringsarna 64201, 64202, 78100, 78200, 85591, 84 är undantagna. Därmed ingår inte bemanningsföretag, men information inhämtas om inhyrd arbetskraft från både offentliga och privata arbetsgivare.

svarsfrekvensen uppgick där till 31,6 procent. Urvalet av offentliga arbetsgivare bestod av närmare 2 300 arbetsställen och svarsfrekvensen uppgick till 33,8 procent.

Arbetsförmedlingens efterfrågeindikator

Arbetsförmedlingens efterfrågeindikator visar arbetsgivarnas förväntningar på efterfrågeutvecklingen de kommande sex månaderna. Arbetsgivarnas bedömningar sammanställs till netttotal. Undersökningen på våren genomförs under andra kvartalet och höstundersökningen under fjärde kvartalet. Värden för första och tredje kvartalet tas fram med linjär interpolering. Därefter säsongrensas netttotalen med X11-Arima för att därefter standardiseras med medelvärdet 0 och standardavvikelsen 1. I ett sista steg transformeras tidsserien till ett index med medelvärde 100 och standardavvikelse 10.

Tolkningen av efterfrågeindikatorn blir således att värden över 100 visar ett starkare förväntningsläge än normalt och värden över 110 ett mycket starkare förväntningsläge än normalt. På motsvarande sätt visar värden under 100 på ett svagare förväntningsläge än normalt och värden under 90 på ett mycket svagare förväntningsläge än normalt.

Bilaga 3. Om Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik

Uppgifterna om inskrivna arbetssökande i Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik hämtas ur det operativa förmedlingssystemet. Statistiken över arbetssökande är uppdelad på olika sökandekategorier. Uppgifterna om anmälda platser omfattar rekryteringsbehov som arbetsgivare anmält direkt till Arbetsförmedlingen, främst via självservicesystemet Annonsera Direkt eller som direktöverförda platser. Varselstatistiken avser de driftsinskränkningar som omfattas av Lag (1974:13) om vissa anställningsfrämjande åtgärder, den så kallade främjandelagen.

Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik ska inte förväxlas med den officiella arbetsmarknadsstatistiken som tillhandahålls av Statistiska centralbyrån (SCB). SCB:s uppgifter om bland annat sysselsättning, arbetslöshet och arbetskraften utgår från månatliga arbetskraftsundersökningar (AKU). Vid jämförelser med statistik från andra länder ska alltid SCB:s officiella arbetsmarknadsstatistik användas. Till följd av olika definitioner och metoder för uppgiftsinsamling redovisar AKU och Arbetsförmedlingens registerbaserade verksamhetsstatistik inte samma antal eller andel arbetslösa. Alla som redovisas som arbetslösa i AKU är inte inskrivna på Arbetsförmedlingen och alla som är inskrivna på Arbetsförmedlingen är inte arbetslösa i AKU. SCB har publicerat flera studier som jämför nivå och sammansättning av arbetslösheten enligt respektive källa.³²

I denna rapport är analyser och beskrivningar av utvecklingen för arbetssökande som är inskrivna på Arbetsförmedlingen baserade på delgruppen *inskrivna arbetslösa*. Denna grupp utgörs av summan av antalet öppet arbetslösa och antalet sökande i program med aktivitetsstöd. Gruppen inskrivna arbetslösa innehåller de kategorier av arbetssökande som bäst illustrerar den konjunkturrelaterade utvecklingen på arbetsmarknaden.

- *Öppet arbetslösa* är arbetssökande är inskrivna på en arbetsförmedling, är utan arbete, som aktivt söker och omgående kan tillträda ett arbete samt inte deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.
- *Sökande i program med aktivitetsstöd* deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program där aktivitetsstöd är den sammanfattande benämningen på den ersättning som deltagarna i programmen erhåller.

Inskrivna arbetslösa med svag konkurrensförmåga på arbetsmarknaden

Inskrivna arbetslösa med svag konkurrensförmåga på arbetsmarknaden innefattar följande grupper:

- Inskrivna arbetslösa med högst förgymnasial utbildning
- Inskrivna arbetslösa med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga
- Inskrivna arbetslösa som är utomeuropeiskt födda

³² Se exempelvis "Arbetslös – inte samma sak hos SCB och Arbetsförmedlingen", december 2018.

- Inskrivna arbetslösa i åldrarna 55–64 år

De tal som presenteras avseende inskrivna arbetslösa med svag konkurrensförmåga är rensade från dubbelräkningar. Det innebär att en arbetssökande, som i praktiken kan ingå i flera av delgrupperna med svag konkurrensförmåga, endast räknas en gång.

Definitionen av inskrivna arbetslösa med svag konkurrensförmåga grundas på respektive delgrupps arbetslöshetsmönster. Två kriterier har använts för att definiera vilka kategorier av arbetslösa som ingår i begreppet:

- Arbetslöshetens nivå
- Arbetslöshetstiden

Dessa två kriterier ger en god bild av vilka grupper som generellt sett har betydligt svårare än andra arbetssökande att nå en fast förankring på arbetsmarknaden.

Det är dock viktigt att understryka att de individuella förutsättningarna skiljer sig åt inom gruppen med svag konkurrensförmåga på arbetsmarknaden. Att tillhöra en eller flera av delgrupperna behöver alltså inte för den enskilde innebära att man har svårt att finna ett arbete. Detta även om gruppen som helhet har en svagare konkurrensförmåga på arbetsmarknaden jämfört med personer som inte tillhör någon av delgrupperna. I statistiska sammanhang är det dock en klar fördel att utgå ifrån aggregerade grupper för att spegla utvecklingen för arbetssökande som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

Registerbaserad arbetskraft bas för den relativa arbetslösheten

I Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik används en registerbaserad arbetskraft som bas för redovisningen av den relativa arbetslösheten. I den officiella arbetslöshetsstatistiken från SCB relateras däremot arbetslösheten till arbetskraften enligt AKU. SCB:s uppgifter om arbetskraftens storlek har nackdelen att de inte är möjliga att bryta ner på lokal nivå eller på mindre grupper av arbetssökande. Därmed har Arbetsförmedlingen valt att redovisa inskrivna arbetslösa som andel av den registerbaserade arbetskraften.

Den registerbaserade arbetskraften består av två delar:

- Den förvärvsarbetande nattbefolkningen (enligt SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik, RAMS) som består av alla som bor i en kommun och som jobbar i kommunen eller som pendlar till ett jobb i en annan kommun.
- Inskrivna arbetslösa vid Arbetsförmedlingen, det vill säga summan av öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd.

Uppgiften om antalet förvärvsarbetande avser november månad senast tillgängligt år, medan uppgiften om antalet arbetssökande uppdateras varje månad.

Bilaga 4. Förteckning över fördjupningar

Hösten 2021

- Arbetslösa utan arbete i mer än två år
- Arbetslösheten har dröjt sig kvar i storstadsområden

Våren 2021

- Arbetsmarknaden i gränsområden hårt drabbad
- Ökad efterfrågan på arbetskraft i norra Sverige

Rapporten *Arbetsmarknadsutsikterna* publiceras två gånger per år och är en del av Arbetsförmedlingens prognosverksamhet. På vår webbplats arbetsformedlingen.se/prognoser finns alla våra prognoser samt mer information om vårt prognosarbete.

På vår webbplats finns också *Hitta yrkesprognoser*. Där beskrivs jobbmöjligheterna på kort och på lång sikt för närmare 200 olika yrken.

På vår webbplats finns även *Hitta yrken* som innehåller detaljerade beskrivningar av ett stort antal yrken.

Arbetsförmedlingen
113 99 Stockholm
Telefon 0771-60 00 00
www.arbetsformedlingen.se